

การพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โดยใช้การสอนแบบโครงงาน

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวรัตติกาล สุทธิสวัสดิ์กุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

ตุลาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

342.652/044

365 ก

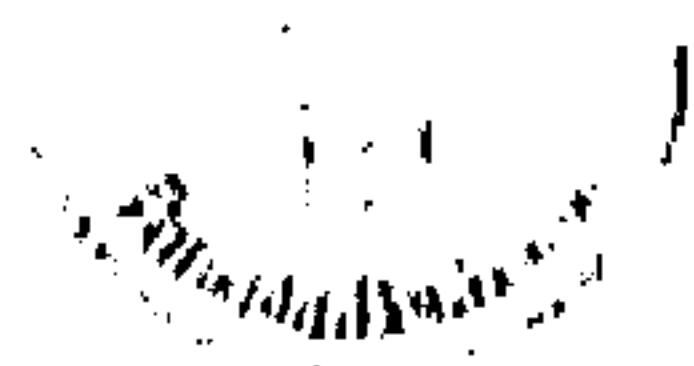
3.3

การพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โดยใช้การสอนแบบโครงงาน

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวรัตติกาล สุทธิสวัสดิ์กุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

ตุลาคม 2547

h258877

28 MAR 2008

รัตติกาล สุทธิสวัสดิ์กุล. (2547). *การพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสอนแบบโครงงาน*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอน
ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์ กุลทิพย์ โรหิตรัตนะ.

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสอนแบบโครงงาน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนคลองทวีวัฒนา (ทองน่วมอนุสรณ์)
เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จำนวน 34 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random
Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ แผนการดำเนินกิจกรรมโครงงาน 2 แผน
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แบบประเมินการทำงานร่วมกัน และ
แบบประเมินคุณภาพของผลงาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (Mean)

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อใช้กิจกรรมโครงงานเข้ามาประกอบการพัฒนาทักษะด้าน
คำศัพท์ภาษาอังกฤษแล้ว นักเรียนมีพัฒนาการทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

DEVELOPING PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS'
ENGLISH VOCABULARY SKILLS THROUGH PROJECT WORK

AN ABSTRACT
BY
MISS RATTIKAN SUTHISAWATKUN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts degree in Teaching English as a Foreign Language
At Srinakharinwirot University
October 2004

Rattikan Suthisawatkun. (2004). *Developing Prathomsuksa 5 students' English Vocabulary Skills through Project Work*. Master's Project, M.A. (Teaching English as a Foreign Language). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Miss Koolatip Rohitratana.

The purpose of this study was to develop Prathomsuksa 5 students' English vocabulary skills through project work.

The sample group was thirty - four Prathomsuksa 5 students at Klongtaweewattana School, Bangkok. They were chosen by simple random sampling. The study was carried out during a five - week time frame; there were twenty class periods of sixty minutes each in the second semester of A.D. 2003.

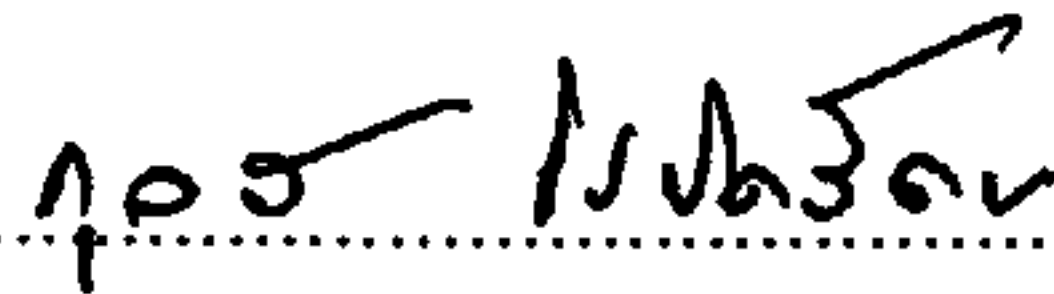
The instruments used in this study were 2 projects, an achievement test, a questionnaire about the students' opinions on group work, and a questionnaire about the quality of the products.

The data were statistically analysed by Mean.

The result of this study revealed that : There was significant improvement in the students' English vocabulary skills.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการการบริหารหลักสูตรและกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

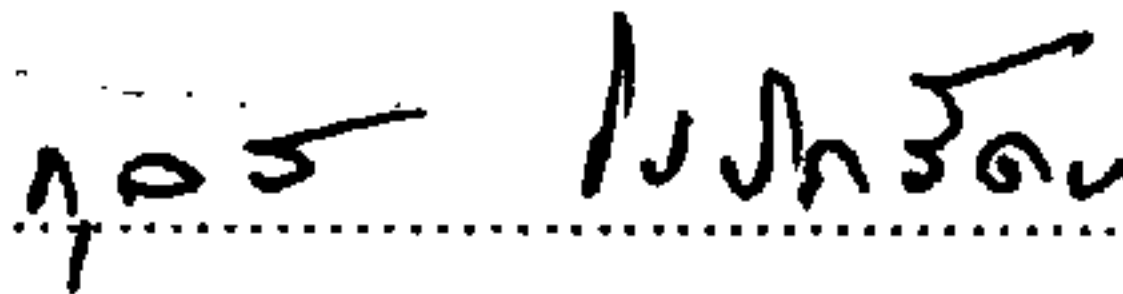
(อาจารย์กุลทิพย์ โรหิตรัตนะ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

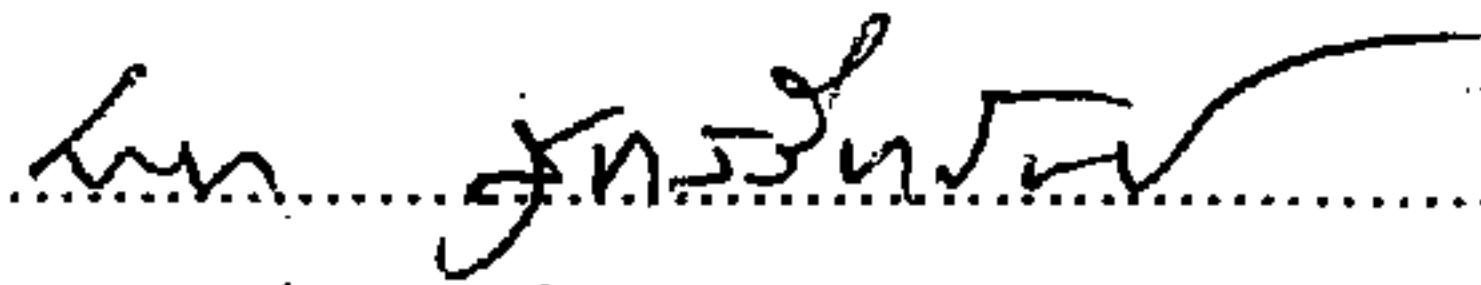
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพา เทพอัศวพงศ์)

คณะกรรมการสอบ

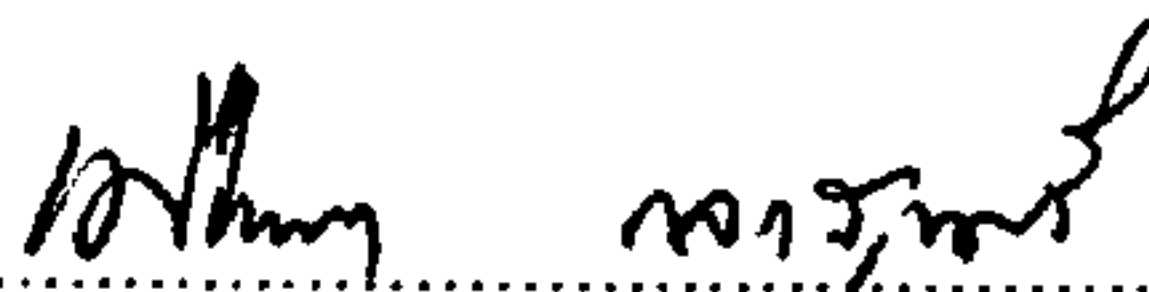
(อาจารย์กุลทิพย์ โรหิตรัตนะ)

ประธาน

(อาจารย์ ดร. นิตยา สุขเสรีทรัพย์)

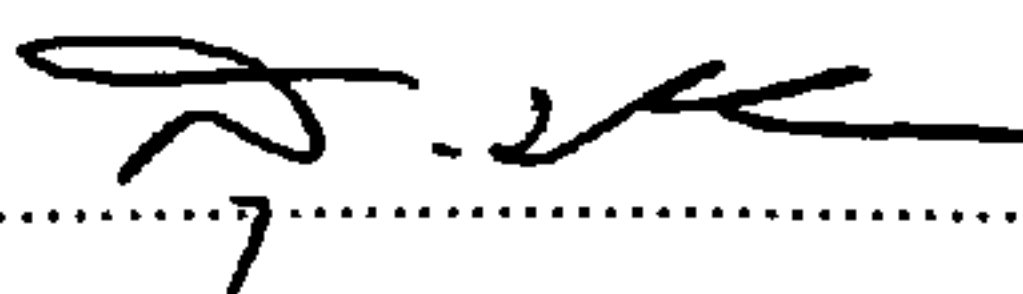
กรรมการ

(อาจารย์เตือนดา เลาสุขศรี)

กรรมการ

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์สุภา ปานเจริญ)

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

วันที่ 14... เดือน ๑๑... พ.ศ. ๒๕๔๗

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์กุลทิพย์ โรหิตรัตนะ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงเยาว์ กอสนาน อาจารย์ ดร. นิตยา สุขเสรีทรัพย์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำตรวจแก้ไขด้วยความเอาใจใส่และให้กำลังใจในการทำ การศึกษาค้นคว้า

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล และ อาจารย์เตือนใจ เฉลิมกิจ อาจารย์เตือนดา เลาสุขศรี และ คณาจารย์ภาควิชาตะวันตก ที่ได้ให้ความรู้และให้คำ ปรึกษาตลอดระยะเวลาที่ ผู้วิจัยได้ศึกษาในสถาบันแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะผู้บริหารโรงเรียน คณะครูอาจารย์ และขอขอบคุณนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองทวีวัฒนา (ทองนวมอนุสรณ์) ที่ได้ให้ความช่วยเหลือตลอด การทดลองและเก็บข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ประโยชน์ของสารนิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ ทุกท่าน ที่ช่วยเหลือให้ผู้วิจัยได้ศึกษาจนสำเร็จดังปรารถนา

รัตติกาล สุทธิสวัสดิ์กุล

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้คำศัพท์	7
	ความหมายของคำศัพท์	7
	ความสำคัญของคำศัพท์	7
	องค์ประกอบของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ	8
	ประเภทของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ	9
	วิธีสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ	10
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความจำ	12
	ความหมายของความจำ	12
	ระบบความจำของมนุษย์	12
	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจำ	14
	การทบทวนความจำ	14
	เอกสารที่เกี่ยวกับการสอนแบบโครงงาน	16
	ความหมายของการสอนแบบโครงงาน	16
	ลักษณะของการสอนแบบโครงงาน	16
	ขั้นตอนการสอนแบบโครงงาน	18
	กิจกรรมที่สำคัญของการสอนแบบโครงงาน	19
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบโครงงาน	21
	งานวิจัยในประเทศ	21
	งานวิจัยต่างประเทศ	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	24
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
	ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า	24
	เครื่องมือที่ใช้และการสร้างเครื่องมือ	25
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	25
	การสร้างเครื่องมือ	25
	การดำเนินการศึกษาค้นคว้า	29
	การวิเคราะห์ข้อมูล	29
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	30
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	36
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	36
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	36
	การดำเนินการศึกษาค้นคว้า	37
	การวิเคราะห์ข้อมูล	37
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	38
	อภิปรายผล	38
	ข้อเสนอแนะ	41
	บรรณานุกรม	43
	ภาคผนวก	49
	ภาคผนวก ก	50
	ภาคผนวก ข	57
	ภาคผนวก ค	64
	ภาคผนวก ง	71
	ภาคผนวก จ	76
	ประวัติย่อผู้วิจัย	80

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	31
2	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำ ความหมายของ คำศัพท์ และการใช้คำศัพท์ในประโยคของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง	32
3	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินการทำงานร่วมกันโดยครูและนักเรียน เป็นผู้ประเมินในโครงการที่ 1 และโครงการที่ 2	34
4	ค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพของผลงานโดยครูและนักเรียน เป็นผู้ประเมินในโครงการที่ 1 และโครงการที่ 2	35

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของข้อมูลข่าวสาร และการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ซึ่งทุกคนพยายามรับรู้ข้อมูลให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่ตลอดเวลา การศึกษาไทยจึงต้องปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงนี้ด้วย ภาษาอังกฤษเป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญ เป็นภาษาที่ใช้ในการรับ-ส่งข้อมูล และแสวงหาความรู้ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงให้ปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษ ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 12 ปี ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับระดับประถมศึกษามุ่งเน้นความสามารถในการสื่อสารด้วยการฟัง-พูด ในระยะเตรียมความพร้อมในระดับประถมศึกษาตอนต้น และเริ่มผสมผสานความสามารถในการอ่านเขียนและสะกดคำในระยะอ่านออกเขียนได้ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. 2544 : 3)

ถึงแม้ว่าได้มีการประกาศใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539 แล้วก็ตามประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนก็ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นักเรียนยังมีปัญหาในการเรียนหลายๆ ด้าน และยังมีทักษะทางภาษาเพียงพอตามที่หลักสูตรคาดหวังไว้ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศยังไม่สามารถที่จะทำให้ผู้เรียนใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่หลากหลายในยุคสารสนเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : ความนำ) สำหรับทักษะภาษาอังกฤษทั้งสี่ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การอ่านถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ซึ่งปัญหาที่มีผลต่อการอ่านของนักเรียนปัญหาหนึ่งก็คือ ปัญหาด้านคำศัพท์ ดังที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้เช่น พิศรวัลย์ โกวิทวาทิ (2540 : บทนำ) กล่าวว่า เด็กไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านเพราะไม่สามารถแปลคำศัพท์ในเรื่องที่อ่านได้ ส่วนทางการเขียนนั้นเด็กจะเขียนสะกดคำไม่ถูก และเขียนไม่ได้ใจความชัดเจน มานพ ประธรรมสาร (2538 : 5) กล่าวว่า ความรู้ด้านคำศัพท์ไม่เพียงพอที่จะสื่อสาร เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นทักษะ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นที่เด็กจะต้องมีพื้นฐานเกี่ยวกับคำศัพท์จึงจะสามารถเรียนภาษาได้ดี จึงเป็นที่ยอมรับว่า “คำศัพท์” เป็นหัวใจสำคัญในการศึกษาภาษาอย่างหนึ่ง

ปัญหาของนักเรียนในการเรียนคำศัพท์ ซึ่งเป็นปัญหาที่พบในทุกๆ ระดับการศึกษานาดยา หิรัญสถิตพร (2537 : 50) กล่าวว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดด้านคำศัพท์คือ ด้านความหมายของคำศัพท์ ทำให้ไม่สามารถสื่อความหมายได้ หรือถ้าผู้เรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์หรือมีวงคำศัพท์น้อยมากก็จะมีปัญหาในการเลือกความหมายในการตีความของคำศัพท์ ดังคำกล่าวของดิดคินสัน (วรชาติ ภูทอง. 2537 : 1 ; อ้างอิงจาก Dickinson. 1987 : 37) ที่ว่า “หากเรามีถ้อยคำอย่างเพียงพอในภาษาอังกฤษ เราจะสามารถสื่อสารด้วยภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้เราเข้าใจในเรื่องราวหรือวิชาการอันใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างลึกซึ้ง”

สาเหตุของปัญหาในการเรียนคำศัพท์ของนักเรียนมีผู้กล่าวไว้ดังนี้ วรพรรณ สิทธิเลิศ (สมสวรรณค์ พันธุ์เทพ. 2540 : 3 ; อ้างอิงจาก วรณพร สิทธิเลิศ. 2537) กล่าวว่า ครูมักยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เช่น การสอนคำศัพท์ ครูมักจะให้นักเรียนอ่านออกเสียงตาม ครูไม่ใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับวิชาที่เรียน อรพิน พจนานันท์ (2537 : 6 - 21) กล่าวว่า การที่ครูสอนคำศัพท์แบบแปลนั้น นักเรียนจะต้องท่องจำคำศัพท์ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ซึ่งการสอนแบบนี้นักเรียนจะไม่สามารถนำมาใช้สื่อสารได้จริงในสถานการณ์ต่างๆ เพราะนักเรียนไม่มีโอกาสใช้ภาษาในบริบทจริง รวมทั้งยังมีปัญหาในด้านตัวครู ไม่ว่าจะเป็นการที่ครูไม่มีความรู้และทักษะทางภาษาที่เพียงพอ การจัดกิจกรรมที่ไม่ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ในขณะที่เรียน ทำให้นักเรียนไม่เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนรู้ นอกจากนี้ครูบางคนไม่ใช้สื่อการเรียนการสอน ทำให้การสอนไม่น่าสนใจ จึงเกิดปัญหาการเรียนคำศัพท์ที่ไม่ได้ผลในชั้นเรียน

จากการที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองทวีพัฒนา (ทองน่วมอนุสรณ์) และได้อ่านรายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสำเร็จในการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) อยู่ในเกณฑ์ที่ควรปรับปรุง โดยเฉพาะสมรรถภาพที่ต่ำกว่าเกณฑ์คือสมรรถภาพที่ 3 การอ่านจับใจความหรืออ่านเอาเรื่อง และสมรรถภาพที่ 5 ทักษะการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูล (ฝ่ายวิจัยและวัดผลสำนักงานเขตทวีพัฒนา : 2544) พบว่า นักเรียนไม่สามารถแปลคำศัพท์ในเรื่องที่อ่านได้ ทำให้ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้นักเรียนยังเขียนสะกดคำไม่ถูก และเขียนไม่ได้ใจความชัดเจน ทั้งที่คำศัพท์เหล่านั้นนักเรียนได้เรียนมาแล้ว แต่นักเรียนไม่สามารถจำคำศัพท์ได้ และไม่สามารถนำคำศัพท์มาใช้ได้ถูกต้อง

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะหาวิธีที่จะทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษและพบว่าวิธีการสอนแบบโครงงานเป็นแนวทางหนึ่งที่น่าจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ เพราะโครงงานเป็นวิธีสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจัดอยู่ในแนวการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การทำโครงงานต้องเริ่มจากนักเรียนเป็นผู้คิดลงมือปฏิบัติ หาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีครูคอยช่วยเหลือ กระตุ้น แนะนำ ให้คำปรึกษาอย่าง

ใกล้ชิดจนได้ผลงานออกมาแล้วจัดทำรายงาน วิธีการดำเนินงานและนำเสนอผลงาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 106)

การทำโครงการเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดค้นคว้าหาความรู้ รู้จักแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถทำงานและแก้ปัญหาพร้อมกับผู้อื่นได้ การเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงนี้ ผู้เรียนจะจำและนำไปใช้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพทั้งยังได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดและสนใจใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพอย่างแท้จริง (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. 2544 : คำนำ) การสอนโดยทำโครงการเป็นวิธีการที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแบ่งโครงการออกเป็น 2 ประเภท คือ โครงการตามสาระการเรียนรู้ เป็นโครงการที่นักเรียนมีกรอบการทำงานภายใต้จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ในเนื้อหาแต่ละเรื่องและโครงการตามความสนใจ เป็นโครงการที่นักเรียนอาสาสมัครทำตามความสนใจจากการสังเกตความสนใจส่วนตัว

การทำโครงการเริ่มจากนักเรียนมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และได้คิดขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา โดยมีครูคอยช่วยเหลือ กระตุ้น แนะนำ ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิดในระหว่างที่นักเรียนทำการศึกษาก็จะมีการจดบันทึกความรู้ต่างๆ และมีการสร้างชิ้นงาน ในตอนท้ายนักเรียนมีการนำเสนอความรู้ที่ได้ศึกษาหรือชิ้นงานต่างๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ให้กับเพื่อนร่วมชั้น หรือบุคคลที่สนใจ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 3 - 4) ได้กล่าวถึงแนวการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการไว้ว่า เป็นการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ (learning by doing) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุรางค์ โคว์ตระกูล (2544) ที่ว่าการสอนแบบโครงการ เป็นวิธีสอนที่เน้นประโยชน์ของตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เหมาะสำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษาเพราะเป็นวิธีสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง เรียนในสิ่งที่ป็นรูปธรรม จากงานศึกษาวิจัยทางสมอง การ์ดเนอร์ (สุรางค์ โคว์ตระกูล. 2544; อ้างอิงจาก Gardner. 1983) ได้กล่าวว่าคนเราจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อมีการลงมือปฏิบัติจริง การทำโครงการยังมีกิจกรรมหลากหลาย เช่น วาดรูป ตัดกระดาษ ระบายสี สัมภาษณ์ สืบค้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะทำให้นักเรียนมีความสุขและสนุกกับการเรียน การทำโครงการนักเรียนแต่ละคนจะทำงานตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจและจินตนาการ ตามลีลาการเรียนรู้ (learning style) ของตน นอกจากนี้ในการทำโครงการจะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาที่เรียนในบริบทจริง ดังนั้นโครงการจึงเป็นตัวเชื่อมให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างสมจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ฟิลิปส์ เบอร์วูด และ ดันฟอร์ด (Phillips, Burwood and Dunford. 1999 : บทนำ) ที่ว่า โครงการเป็นตัวอย่างชั้นเยี่ยมของการเรียนรู้โดยประสบการณ์ (experiential learning) ด้วยเหตุที่ภาษาที่นำมาเสนอและฝึกขณะทำโครงการนั้นเกี่ยวข้องกับงานที่กำลังทำ เป็นภาษาที่เด็กต้องใช้เพื่อให้งานบรรลุ จึงเท่ากับว่าโครงการทำหน้าที่นำเสนอ ฝึก และทำให้เกิดการบูรณาการทักษะทางภาษาในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ มีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า เด็กเล็กสามารถซึมซับรูปแบบภาษาที่สองได้จากการพบเห็นซ้ำๆ

เช่นเดียวกับที่เกิดในภาษาแม่ และเมื่อโตขึ้นจะเรียนโดยการวิเคราะห์มากขึ้น การให้เด็กในวัยนี้ ได้รูปแบบของภาษาทั้งไวยากรณ์และคำศัพท์ซึ่งมีส่วนช่วยให้เด็กได้พัฒนาความเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเอง (independent learning) ได้ดี จากลักษณะและแนวการจัดการเรียน การสอนแบบโครงการนี้จะเห็นว่าเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ การศึกษาเรื่องที่นักเรียนสนใจทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน การลงมือปฏิบัติเป็นการเรียนรู้โดยประสบการณ์จริง ทำให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ได้ดีขึ้นเนื่องจากนักเรียนได้ค้นคว้า และเห็นคำศัพท์บ่อยๆ และการทำโครงการทำให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการใช้ภาษาในบริบทจริง สิ่งนี้จะทำให้นักเรียนสามารถใช้คำศัพท์ได้อย่างถูกต้องตามสถานการณ์

จากสภาพปัญหา สาเหตุ หลักการ และด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำโครงการ ไปใช้ในการพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.5 โรงเรียนคลองทวีวัฒนา (ทองน่วมอนุสรณ์) และเพื่อช่วยให้การเรียนเป็นไปอย่างสนุกสนานและมีความหมาย อันจะนำไปสู่การใช้ภาษาอังกฤษอย่างได้ผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.5 โดยใช้การสอนแบบโครงการ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าจะช่วยพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน และจะเป็นแนวทางสำหรับครูในการนำโครงการมาใช้เพื่อพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ของนักเรียนในระดับประถมศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โรงเรียนคลองทวีวัฒนา (ทองน่วมอนุสรณ์) กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 120 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับฉลากมา 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 34 คน

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ใช้เวลาทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน คาบเรียนละ 60 นาที รวม 20 คาบ ทั้งนี้รวมเวลาในการทดสอบก่อนและหลังทำการทดลอง 2 คาบ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะด้านคำศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในด้านการสะกดคำ ความหมายของคำศัพท์ และการใช้คำศัพท์ในประโยค ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ก่อนและหลังการทำโครงการ

2. การสอนแบบโครงงาน หมายถึง การสอนที่ใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้ง ซึ่งครูเป็นผู้เสนอแนะหัวเรื่องและกิจกรรมนักเรียนเป็นผู้เลือกศึกษาหัวเรื่องและกิจกรรมที่ครูเสนอไว้โดยอาจจะเพิ่มหรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมตามความสนใจ ซึ่งมีการวางแผนดำเนินการ และดำเนินการตามโครงงานนั้นจนสำเร็จเป็นชิ้นงานที่สมบูรณ์โดยมีขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่โครงงาน ขั้นพัฒนาโครงการ ขั้นนำเสนอผลงานในโครงงานและขั้นสรุปประเมินผลโครงงาน โดยดัดแปลงจากรูปแบบการสอนแบบโครงงานของ มัลลีย์ สิงหะ (2542)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้คำศัพท์
 - 1.1 ความหมายของคำศัพท์
 - 1.2 ความสำคัญของคำศัพท์
 - 1.3 องค์ประกอบของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 - 1.4 ประเภทของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 - 1.5 วิธีการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความจำ
 - 2.1 ความหมายของความจำ
 - 2.2 ระบบความจำของมนุษย์
 - 2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจำ
 - 2.4 การทบทวนความจำ
3. เอกสารเกี่ยวกับการสอนแบบโครงงาน
 - 3.1 ความหมายของการสอนแบบโครงงาน
 - 3.2 ลักษณะของการสอนแบบโครงงาน
 - 3.3 ขั้นตอนการสอนแบบโครงงาน
 - 3.4 กิจกรรมที่สำคัญของการสอนแบบโครงงาน
 - 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบโครงงาน

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้คำศัพท์

1.1 ความหมายของคำศัพท์

ความหมายของคำศัพท์ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) หมายถึง กลุ่มเสียง เสียง เสียงพูด หรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิด เป็นคำ หรือคำยากที่ต้องแปล

สังเวียน สฤตติกุล และคณะ (2521 : 46) กล่าวว่า ศัพท์คือ คำเดี่ยว หรือกลุ่มคำ หรือกลุ่มเสียงกลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีความหมายให้รู้ว่าเป็นอะไร

ศิธร แสงธนู และ คิด พงศทัต (2521 : 35 - 41) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์ไว้ว่า คำศัพท์ หมายถึง กลุ่มเสียงกลุ่มหนึ่งซึ่งมีความหมายให้รู้ว่าเป็นคน สิ่งของ อาการ หรือ ลักษณะอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง

โดยสรุป คำศัพท์ หมายถึง กลุ่มเสียง เสียง เสียงพูด ทั้งในภาษาพูดและ ภาษาเขียน ได้แก่ คำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ และคำกริยาวิเศษณ์ ซึ่งมีความหมายในตัวเอง

1.2 ความสำคัญของคำศัพท์

ความรู้ในด้านคำศัพท์ถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญในการเรียนภาษา ฟรีส (สมใจ หอมสุวรรณ. 2544 : 39 ; อ้างอิงจาก Fries : 1984) กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จในการเรียนภาษา ต่างประเทศส่วนหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการใช้องค์ประกอบของภาษา ซึ่งประกอบด้วยเสียง โครงสร้างไวยากรณ์ และคำศัพท์ องค์ประกอบทั้ง 3 อย่างนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนภาษา สามารถเข้าใจเรื่องที่ผู้อื่นพูดและสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ คือสามารถใช้สื่อความหมายได้ คำศัพท์จึงถือว่าเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษาดังที่ สตีวิก (Stewick. 1972 : 2) กล่าวว่า ผู้เรียนได้เรียนภาษาต่างประเทศต่อเมื่อ

1. ได้เรียนรู้ระบบเสียง - คือ สามารถพูดได้ดีและสามารถเข้าใจได้ดี
2. ได้เรียนรู้และสามารถใช้ไวยากรณ์ของภาษานั้น ๆ ได้
3. ได้เรียนรู้คำศัพท์จำนวนมากพอสมควร ที่จะสามารถนำมาใช้ได้

กาเดสซี (Ghadessy. 1979 : 24) ให้ความเห็นว่า การสอนคำศัพท์มีความสำคัญยิ่งกว่าการสอนโครงสร้างทางไวยากรณ์เพราะคำศัพท์เป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา หากผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ก็สามารถจะนำคำศัพท์มาสร้างเป็นหน่วยที่ใหญ่ขึ้น เช่น วลี ประโยค ความเรียง แต่หากไม่เข้าใจคำศัพท์ก็ไม่สามารถเข้าใจหน่วยทางภาษาที่ใหญ่กว่าได้เลย

เช่นเดียวกับ วรรณพร ศิลาขาว (2538 : 15) ที่ให้ความเห็นว่า คำศัพท์เป็นหน่วยพื้นฐานทางภาษา ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เป็นอันดับแรก เพราะคำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษา

กล่าวได้ว่า คำศัพท์เป็นหัวใจสำคัญในการเรียนภาษาและการเรียนภาษาต่างประเทศจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องทำความเข้าใจคำศัพท์เป็นอันดับแรก เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน

1.3 องค์ประกอบของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

อุทัย ภิรมย์รัตน์ และเพ็ญศรี รังติยากุล (ธนสิทธิ์ ศรีรัตน์. 2543 : 11 ; อ้างอิงจาก อุทัย ภิรมย์รัตน์ และ เพ็ญศรี รังติยากุล. 2526 : 58) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของคำศัพท์ภาษาอังกฤษดังนี้

1. รูปคำ (Form) ได้แก่ ตัวอักษร (ตัวใหญ่หรือตัวเล็ก) การไต่ยีน การรู้จักคำ และจำจังหวะของเสียงในประโยค

2. ความหมาย (Meaning) ได้แก่ ความหมายของคำนั้นๆ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ประเภทด้วยกัน คือ

2.1 ความหมายตามพจนานุกรม (Lexical Meaning) คำๆ หนึ่งมีความหมายหลายอย่าง เช่น He went to his house. The president lives in the White House. The House of Representative is meeting today.

House ในประโยคทั้งสามเป็นคำนามเหมือนกัน แต่ความหมายแตกต่างกันออกไป คือ ประโยคที่ 1 แปลว่าบ้านเป็นที่อยู่อาศัย ในประโยคที่ 2 แปลว่าบ้านประจำตำแหน่งประธานาธิบดี และในประโยคที่ 3 หมายถึง สภา

2.2 ความหมายทางไวยากรณ์ (Morphological Meaning) คำศัพท์บางคำ ซึ่งเป็นคำนามบางจำพวกเมื่อมี s ต่อท้าย เช่น hats, pens จะแสดงความหมายเป็นพหูพจน์ คือ บอก ให้ทราบว่ามีความมากกว่าหนึ่ง หรือถ้า s ไปต่อท้ายคำว่า walks ในประโยค She walks home. จะหมายความว่าหล่อนเดินกลับบ้านทุกวันเป็นปกติ

2.3 ความหมายจากการเรียงคำ (Syntactic Meaning) ได้แก่ ความหมายที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเรียงลำดับคำ เช่น boathouse แตกต่างจาก houseboat หรือ Is she going home? แตกต่างจาก She is going home. เป็นต้น

2.4 ความหมายตามเสียงขึ้นลง (Intonational Meaning) ความหมายของคำจะเปลี่ยนแปลงไปตามเสียงขึ้นลงที่ผู้พูดเปล่งออกมาแล้วแต่จะอยู่ในรูป ประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม หรือประโยคอุทาน

3. ขอบเขตของการใช้คำ (Distribution) ซึ่งจำแนกออกเป็น

3.1 ขอบเขตในการเรียงลำดับคำ (Word Order) ตำแหน่งของคำในประโยคที่แตกต่างกัน ทำให้คำนั้นมีความหมายแตกต่างกันออกไปด้วย ดังประโยคต่อไปนี้

This man is brave. (คำนาม)

They man the ship. (คำกริยา)

We need more man-power. (คำคุณศัพท์)

3.2 ขอบเขตของภาษาพูดและภาษาเขียน คำบางคำใช้ในภาษาพูดเท่านั้น แต่คำบางคำก็ใช้ในภาษาเขียนโดยเฉพาะ

3.3 ขอบเขตของภาษาในแต่ละท้องถิ่น การใช้คำศัพท์บางคำมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละท้องถิ่น และแม้แต่ภายในประเทศเดียวกันก็ยังมีภาษาท้องถิ่นที่แตกต่างกันออกไป

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ มี 2 ประการ คือ รูปคำและความหมาย ซึ่งมีความหมายตามพจนานุกรม ความหมายทางไวยากรณ์ ความหมายจากการเรียงคำ และความหมายจากการออกเสียงขึ้น-ลง ของคำพูด นอกจากนี้ยังมีขอบเขตของการใช้ได้แก่ ขอบเขตของการเรียงลำดับคำ ขอบเขตของภาษาพูดและภาษาเขียนและขอบเขตของภาษาในแต่ละท้องถิ่น

1.4 ประเภทของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

อัญชลี แจ่มเจริญ (สมใจ หอมสุวรรณ 2544 : 41 ; อ้างอิงจาก อัญชลี แจ่มเจริญ. 2526 : 16) ได้แบ่งประเภทของคำศัพท์ ไว้เป็น 2 ประเภท คือ

1. คำที่มีความหมายในตัวเอง (Content Words) เป็นคำที่มีความหมายตามพจนานุกรม แต่เปลี่ยนความหมายได้เมื่ออยู่ในตำแหน่งที่ต่างกันประโยค คำเหล่านี้ได้แก่ คำนาม คำกริยา (ยกเว้น Auxiliary verbs), คำคุณศัพท์ และคำกริยาวิเศษณ์

2. คำที่ไม่มีความหมายแน่นอนในตัวเอง (Function Words) เป็นคำที่เปลี่ยนความหมายไปตามโครงสร้าง คำเหล่านี้คือ Articles, Prepositions, Personal pronouns, Possessive adjectives, Demonstratives, Relative pronouns, Conjunctions, Auxiliary verbs, One หรือ Ones ที่ใช้แทนนาม

นอกจากนี้ สุไร พงษ์ทองเจริญ (2526: 149) ได้แบ่งประเภทของคำศัพท์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. Active Vocabulary คือ คำศัพท์ที่นักเรียนควรจะใช้เป็นและใช้ได้อย่างถูกต้อง คำศัพท์เหล่านี้ใช้มากในการฟัง พูด อ่านและเขียน เช่นคำว่า important, necessary, consist เป็นต้น สำหรับการเขียนคำศัพท์ประเภทนี้ ครูจะต้องฝึกบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ จนนักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง

2. Passive Vocabulary คือ คำศัพท์ที่ควรจะต้องสอนให้รู้แต่ความหมายและการออกเสียงเท่านั้น ไม่จำเป็นจะต้องฝึกคำศัพท์ประเภทนี้ เช่น คำว่า elaborate, fascination, แต่หากเรียนในระดับสูงขึ้น คำศัพท์เหล่านี้ก็อาจจะกลายเป็นคำศัพท์ประเภท Active vocabulary ได้

กล่าวโดยสรุป ประเภทของคำศัพท์นั้น อาจแบ่งเป็นประเภทคำศัพท์ที่มีความหมายในตัวเองและคำศัพท์ที่ไม่มีความหมายแน่นอนในตัวเอง หรือคำศัพท์ประเภทที่นักเรียนควรรู้วิธีใช้อย่างถูกต้องและคำศัพท์ที่ควรจะต้องสอนให้รู้แต่ความหมายและการออกเสียง

1.5 วิธีสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ในการสอนคำศัพท์นั้น ครูย่อมต้องการให้นักเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์เป็นอย่างดี และสามารถใช้คำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง วิธีการสอนคำศัพท์ เช่น วิสาข์ จิตวิตร (2541 : 74 - 103) ได้แบ่งวิธีการสอนคำศัพท์ออกดังนี้

1. การให้คำจำกัดความ เป็นวิธีการสอนที่ใช้กันมานานเป็นที่แพร่หลาย คือ การที่ครูให้คำแปลหรือคำจำกัดความศัพท์ที่ต้องการสอน

2. การเดาคำศัพท์จากบริบท การเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทเป็นวิธีที่นิยมใช้เพื่อพัฒนาคำศัพท์ โดยนักเรียนเดาความหมายของคำศัพท์จากคำที่อยู่รอบ ๆ ในเนื้อเรื่องหรือสิ่งที่นักเรียนอ่าน มีงานวิจัยสนับสนุนการเดาคำศัพท์จากบริบทว่าเป็นวิธีการสอนที่ได้ผล ทำให้นักเรียนสามารถเพิ่มปริมาณคำศัพท์ได้ แต่อาจเป็นไปได้บ้างเป็นครั้งคราว

3. การใช้ประสบการณ์เดิมเชื่อมโยงเข้ากับความหมายของศัพท์ใหม่ ในบางครั้งนักเรียนไม่สามารถหาความหมายจากบริบท หรือ ไม่สามารถหาคำจำกัดความของศัพท์คำนั้นจากพจนานุกรมได้ เนื่องจากคำจำกัดความในพจนานุกรมประกอบด้วยคำศัพท์ยาก ๆ ที่นักเรียนไม่คุ้นเคยมาก่อน ครูอาจจะกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้เดิมมาสัมพันธ์ และเกี่ยวข้องกับความหมายของคำศัพท์ใหม่

4. การเสริมความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์เพิ่มเติม เมื่อครูสอนให้นักเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์แล้ว อาจเสริมความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์เป็นกิจกรรมหลังอ่าน โดยนำคำศัพท์ที่คล้ายๆ กันมาเปรียบเทียบ แยกแยะ หรือรวมเป็นหมวดหมู่

5. การสอนคำศัพท์พิเศษ ศัพท์หรือความคิดรวบยอดบางคำอาจก่อให้เกิดปัญหาแก่นักเรียน ซึ่งครูควรจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเข้าใจศัพท์เหล่านี้ เช่น คำที่สะกดต่างกันแต่ออกเสียงเหมือนกัน (Homophones) โดยให้นักเรียนหาความหมายของคำเหล่านั้นจากประโยคตัวอย่าง (Definition Matching) เช่น

I ate all of my supper. (1. ate)

We have eight dollars to spend. (2. eight)

คำที่สะกดเหมือนกันแต่มีความหมายต่างกัน (Homograph) นักเรียนต้องเรียนรู้วิธีใช้บริบทเพื่อหาความหมายหรือวิธีการออกเสียงคำนั้น ๆ ให้ถูกต้อง เช่น

I will read my newspaper.

I have read my newspaper.

6. การหาที่มาหรือกำเนิดของคำศัพท์ ถ้านักเรียนทราบที่มาหรือกำเนิดของศัพท์ อาจทำให้การเรียนรู้ศัพท์สนุกสนาน และทำให้จดจำความหมายของคำศัพท์นั้นๆ ได้ดีขึ้น เช่น

คำศัพท์บางคำอาจเป็นศัพท์ที่มาจากการผสมคำ เช่น smog มาจาก smoke – fog

คำศัพท์บางคำมาจากตัวย่อ เช่น NASA ย่อมาจาก National Aeronautics and Space Administration

คำศัพท์บางคำถูกตัดให้สั้นลง เช่น math (ematics), lab (oratory), dorm (itory) เป็นต้น

7. การสะสมคำศัพท์ด้วยตนเอง โดยนักเรียนสะสมคำศัพท์ด้วยตนเองตามความสนใจและประสบการณ์โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

7.1 ให้นักเรียนหาคำศัพท์ที่คิดว่านักเรียนทั้งชั้นควรจะรู้ ให้นักเรียนแต่ละคนหาความหมายของคำศัพท์นั้นจากบริบท โดยไม่ต้องไปหาความหมายจากพจนานุกรม

7.2 ให้นักเรียนแต่ละคนผลัดกันเขียนคำศัพท์ของตนเองลงบนกระดานพร้อมทั้งอธิบายว่าได้พบคำศัพท์ที่ไหน ความหมายตามบริบทของคำศัพท์นั้นคืออะไร และทำไมเขาถึงคิดว่าคำศัพท์นั้นสำคัญควรที่เพื่อนในชั้นควรทราบ หลังจากนั้นครูนำอภิปรายเกี่ยวกับคำจำกัดความของคำศัพท์ นักเรียนในชั้นให้ข้อมูลเกี่ยวกับคำศัพท์แล้วช่วยกันสรุปคำจำกัดความของคำศัพท์แต่ละคำ อาจนำเอาคำจำกัดความที่ได้มาเปรียบเทียบกับคำจำกัดความในพจนานุกรม

7.3 คัดเลือกคำศัพท์และให้นักเรียนบันทึกบัญชีรายการคำศัพท์ไว้ในสมุดบันทึก

7.4 ให้แบบฝึกหัดหรือกิจกรรมเกี่ยวกับคำศัพท์ในบัญชี

7.5 ทดสอบนักเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ในบัญชีในตอนปลายสัปดาห์

นอกจากนี้ สุไร พงษ์ทองเจริญ (2526 : 120) ยังได้เสนอกลวิธีในการสอนความหมายของคำ เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาไทยในการสอน ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจความหมายของคำจากภาษาอังกฤษโดยตรงดังต่อไปนี้

1. ใช้คำศัพท์ที่นักเรียนรู้จักหรือจากสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมาผูกกับประโยค เพื่อเชื่อมโยงไปสู่ความหมายของคำศัพท์ใหม่

2. ใช้ประโยคของคำศัพท์เก่า เมื่อมีความหมายเหมือนกันหรือตรงข้ามกับคำศัพท์ใหม่

3. สอนคำศัพท์ใหม่ โดยการใช้คำจำกัดความง่าย ๆ

4. ใช้ภาพหรือของจริงประกอบการอธิบายความหมาย อุปกรณ์ประเภทนี้หามาได้ง่ายๆ เช่น ของที่อยู่รอบห้อง เครื่องแต่งตัว หรือส่วนต่างๆ ของร่างกาย หรืออาจใช้ภาพลายเส้น การตูนเขียนภาพบนกระดานดำได้ อุปกรณ์เหล่านี้จะช่วยให้การแสดงความหมายชัดเจนโดยไม่ต้องใช้คำแปลประกอบ

5. การแสดงท่าทาง ครูใช้การแสดงท่าทางประกอบการแสดงความหมายของคำได้

6. การใช้บริบทหรือสอนให้เดาความหมายจากประโยค

กล่าวโดยสรุป การสอนคำศัพท์นั้นมีหลายวิธี ไม่ใช่แต่เพียงให้นักเรียนท่องความหมายหาคำศัพท์ในพจนานุกรมและให้ท่องจำเท่านั้น ครูควรจะต้องเลือกวิธีการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ในการสอนคำศัพท์นั้น จะต้องทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ จดจำคำศัพท์ได้ และสามารถนำมาใช้ได้ถูกต้อง ดังนั้นครูจึงควรจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการจดจำคำศัพท์ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียน มีความเข้าใจในการใช้คำศัพท์อย่างถูกต้อง โดยสามารถอ่านและเขียนได้ ความเข้าใจในเรื่องความจำเป็นสิ่งที่ครูไม่ควรละเลย

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความจำ

2.1 ความหมายของความจำ

สุรางค์ โค้วตระกูล (2544 : 250) ได้ให้คำจำกัดความของ คำว่าความจำไว้ดังนี้ ความจำ คือ ความสามารถที่จะเก็บสิ่งที่เรียนรู้ไว้ได้เป็นเวลานานและสามารถค้นคว้ามาใช้ได้หรือระลึกได้

นภดล นพไธสง (2536 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า ความจำ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในชีวิตเช่นเดียวกับการเรียนรู้ ความชอบ - ความสนใจ จินตนาการขั้นต้นซึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรมภายใน (Covert behavior) ที่ผู้เรียนไม่สามารถจะสังเกตได้โดยตรง การจดจำเหตุการณ์ต่างๆ ที่คนเรารับรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

ทวี ท่อแก้ว (ศิริวรรณ โสภิตภักดีพงษ์. 2544 : 17 ; อ้างอิงจาก ทวี ท่อแก้ว. 2527 : 238) ได้ให้ความหมายของการจำไว้ว่า การจำหมายถึง กระบวนการที่สมองสามารถสะสมประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมแล้วสามารถถ่ายทอดออกมาในรูปการระลึกได้หรือจำได้

กล่าวโดยสรุป ความจำหมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอด ระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว แม้ว่าการเรียนรู้นั้นจะเกิดขึ้นเป็นเวลานานแล้วก็ตาม

2.2 ระบบความจำของมนุษย์

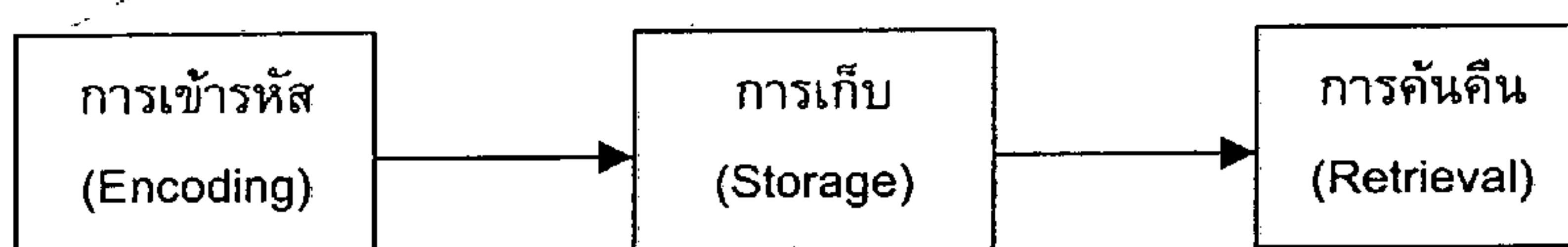
แอตคินสัน และชิฟฟริน (ชัยพร วิชชาวุธ. 2520 : 39 ; อ้างอิงจาก Atkinson and Shiffrin. 1968) และ รัญญะ บุปผเวส และคณาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น (2534 : 191 - 192) ได้แบ่งความจำของมนุษย์ ออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้

1. ความจำจากการรู้สึกสัมผัส (Sensory Memory) หมายถึง การคงอยู่ของความรู้สึกสัมผัสหลังจากเสนอสิ่งเร้าสิ้นสุดลง การสัมผัสด้วยอวัยวะรับสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น และผิวหนัง หรือ ส่วนใดส่วนหนึ่ง

2. ความจำระยะสั้น (Short - term Memory) เขียนย่อว่า STM คือ ความจำหลังการเรียนรู้เป็นความจำที่คงอยู่ในระยะสั้นๆ ที่ตั้งใจจำหรือใจจดต่อสิ่งนั้นเท่านั้น เมื่อไม่ได้ใส่ใจในสิ่งเหล่านั้นแล้วความจำก็เลือนหายไป

3. ความจำระยะยาว (Long - term Memory) เขียนย่อว่า LTM หมายถึง ความจำที่คงทนถาวรมากกว่าความจำระยะสั้น ไม่ว่าจะทิ้งระยะไว้นานเพียงใด ถ้าเมื่อต้องการ รื้อฟื้นความจำนั้นๆ จะระลึกออกมาได้ทันทีและถูกต้อง ระบบความจำระยะยาวนี้เป็นระบบความจำที่มีคุณค่ายิ่ง เป็นความหมายหรือความเข้าใจสิ่งที่ตนรู้สึก เป็นการตีความ จินตนาการ อยู่กับประสบการณ์เดิม ความสนใจและความเชื่อของแต่ละคน

แอตคินสัน และชิฟฟริน (สุรางค์ โค้วตระกูล. 2544 : 250 ; อ้างอิงจาก Atkinson and Shiffrin. 1971) กล่าวถึงระบบความจำของมนุษย์ว่า ก่อนที่จะจำได้และค้นคืนมาใช้ได้จะต้องประกอบด้วยกระบวนการทั้งหมด 3 กระบวนการดังแผนผังต่อไปนี้

จากแผนผังจะเห็นว่า

กระบวนการที่ 1 คือ การเข้ารหัสสิ่งที่เรียนรู้หรือประสบการณ์ การเข้ารหัสอาจจะได้จากสิ่งเร้าที่ได้จากการได้ยิน (Acoustic Code) การได้เห็น (Visual Code) การเข้าใจความหมายและการจัดระเบียบแบบแผน (Semantic Code)

กระบวนการที่ 2 คือ การเก็บไว้ในความจำระยะยาว

กระบวนการที่ 3 คือ กระบวนการที่ค้นคืนข้อมูลที่เก็บไว้ในความจำระยะยาวมาใช้ความจำบางอย่างคืนได้เร็ว เช่น หมายเลขโทรศัพท์ แต่บางอย่างจะต้องใช้ความพยายามที่จะรำลึก บางครั้งจำเป็นจะต้องใช้เครื่องชี้แนะ (Cues)

กล่าวโดยสรุป ระบบความจำของมนุษย์นั้น ต้องเริ่มจากการเรียนรู้สิ่งต่างๆ จากการได้ยินหรือได้เห็น แล้วมีการเก็บสิ่งที่เรารู้ไว้ในความจำ จากนั้นจะต้องมีการระลึกได้ และสามารถนำความจำนั้นออกมาใช้

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจำ

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 254) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจำ ดังนี้

1. ทักษะและความสนใจ ถ้าผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งใดและใจจดจ่ออยู่กับสิ่งใด ก็จะทำให้จดจำสิ่งนั้นได้อย่างแม่นยำและเป็นเวลานาน

2. การฝึกฝน ถ้าผู้เรียนฝึกฝนทบทวนในสิ่งที่เรียนอยู่เสมอ ก็จะทำให้สามารถจดจำสิ่งนั้นได้เป็นเวลานาน

3. ระยะเวลา หากทิ้งระยะหลังจากการเรียนรู้ไปเป็นระยะเวลานานๆ ก็จะทำให้จำในสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปได้น้อย หรือบางครั้งอาจจะลืมไปเลยก็ได้

นอกจากนี้ อัจฉรา สุขารมณ์ (2524 : 72) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจำ ดังนี้

1. สติปัญญา การจำจะเกี่ยวกับสติปัญญามากโดยเฉพาะความเข้าใจทางภาษาและความสามารถในการแก้ปัญหา คนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาและคิดริเริ่มต่างๆ ย่อมต้องเป็นผู้ที่มีความจำดีด้วย

2. ปฏิกริยาทางอารมณ์ ซึ่งเกิดขึ้นในประสบการณ์แต่ละอย่างจะมีผลต่อการจำด้วยเช่น สิ่งที่ทำให้ดีใจที่สุด หรือเป็นทุกข์แสนสาหัส ย่อมจะทำให้จำได้เป็นเวลานาน

3. ความสนใจ เรามีความสนใจอย่างใดอย่างหนึ่งย่อมจดจำเรื่องนั้นได้ไม่ยากนัก สิ่งที่เราเห็นว่าปราศจากความสำคัญ ถ้าไม่สนใจก็จะทำให้ลืมเรื่องนั้นเร็วขึ้น

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจำ ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ ทักษะ ระยะเวลาหลังจากเกิดการเรียนรู้ การฝึกฝนทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

2.4 การทบทวนความจำ

วรรณิ ลิ้มอักษร (2543 : 115) กล่าวว่า การทบทวนความจำบ่อยๆ จะเป็นการช่วยให้รอยความจำชัดเจนอยู่ตลอดเวลา จะเป็นการง่ายต่อการระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทบทวนสิ่งที่เรียนมาก่อนการเรียนบทเรียนใหม่ในทุกครั้ง นับว่ามีความสำคัญต่อการจำเป็นอย่างมาก ความจำมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตมาก ทั้งในชีวิตส่วนตัว การใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม การเรียนและการทำงาน และสามารถปรับปรุงส่งเสริมความจำได้ ฉะนั้นเทคนิคในการช่วยจำที่ดีจึงมีความจำเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยเรียน

มาลี จุฑา (2542 : 150) ได้เสนอหลักและวิธีในการจำที่ดี ไว้ดังนี้

1. การเห็นบ่อยๆ ถ้าจะอ่านหนังสือให้จำได้ดีจะต้องอ่านให้จบหลายๆ เทียว เช่น อ่านหนังสือ 3 จบ ย่อมจำได้ดีกว่าอ่านเพียงจบเดียว เป็นต้น

2. การทบทวนเป็นระยะ ถ้าจะเรียนหนังสือให้ได้ดี ควรมีการทบทวนสิ่งที่เรียนไปในแต่ละชั่วโมง

3. การระลึกถึงสิ่งที่จะจำขณะฝึกฝนอยู่ เช่น ปิดหนังสือเมื่ออ่านจบ แล้วตั้งคำถามกับตัวเองว่าจำอะไรได้บ้าง

4. การจำอย่างมีหลักเกณฑ์ที่ดี อาจทำได้ดังนี้

4.1 การจำเป็นช่วง เช่น จะจำหมายเลขโทรศัพท์ 2432240 ควรจะจัดเป็นช่วงหรือเป็นหน่วยคือ เป็นช่วงหรือหน่วยละ 3 - 4 ตัว แบ่งเป็น 24 - 332 - 40 หรือ 2 - 4322 - 40 เป็นต้น

4.2 การจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้จำได้ง่ายควรจัดคำศัพท์ต่างๆ ให้เป็นหมู่ เช่น หมวดของผัก หรือ ผลไม้

4.3 การใช้รหัสช่วยในการจำ เช่น การจำสีของรุ้งกินน้ำ 7 สี

Violet Indigo Blue Green Yellow Orange Red ก็อาจจะใช้อักษรย่อของแต่ละสีมาสร้างเป็นรหัส เช่น VIBGYOR

4.4 การจำในสิ่งที่มีความหมาย เช่น ถ้าจะจำความมุ่งหมายของการศึกษา Knowledge Skill Attitude ก็ให้นำตัวแทนของคำต่างๆ นั้นมาผสมเป็นคำที่มีความหมาย คือ ASK

4.5 การจำจะอยู่ได้นานถ้ามีการหยุดพักสลับบ้าง เช่น ถ้าเราดูหนังสือจบบทที่ 1 แล้วพักสักครู่ จึงอ่านบทที่ 2 ต่อไป จะช่วยให้เกิดการจำเนื้อหาในบทที่ 1 ได้นานกว่าการดูหนังสือติดต่อกันไปทีเดียว

กล่าวโดยสรุป การเห็นบ่อย ๆ การทบทวนเป็นระยะ การระลึกถึงสิ่งที่จะจำอยู่เสมอ และการจำอย่างมีหลักเกณฑ์ที่ดี ได้แก่ การจำเป็นช่วง การจัดหมวดหมู่ การใช้รหัสช่วยในการจำ การจำในสิ่งที่มีความหมายและการหยุดพักสลับกับการจดจำจะช่วยปรับปรุงความจำให้ดีขึ้นได้

จากความรู้เรื่องความจำและการปรับปรุงความจำ หากครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างสอดคล้องก็จะเป็นการช่วยให้นักเรียนจดจำสิ่งที่เรียนได้ดีขึ้นคือ ครูควรจัดบทเรียนให้มีความหมายต่อผู้เรียน เช่น การสร้างความสัมพันธ์ของบทเรียนแต่ละบทเรียน หรือการจัดเข้าพวกซึ่งเป็นการแยกประเภทของสิ่งของที่ต้องการจะจำให้เป็นหมวดหมู่ นอกจากนี้ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและทำกิจกรรมต่างๆ บ่อยๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน เรื่องที่นักเรียนทำหากเป็นสิ่งที่นักเรียนสนใจด้วยแล้วก็จะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนจดจำได้ดีขึ้น จากแนวทางในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวนี้ วิธีการสอนวิธีหนึ่งที่สามารถตอบสนองได้เป็นอย่างดีก็คือ การสอนแบบโครงงาน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบโครงงาน

3.1 ความหมายของการสอนแบบโครงงาน

นักการศึกษาหลายท่าน รวมทั้งสถาบันหลายแห่งได้กล่าวถึงความหมายของการสอนแบบโครงงานไว้ดังนี้

การสอนแบบโครงงาน (Project - Apporach) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่ศึกษา กำหนดเรื่องที่จะศึกษาหรือโครงการที่สนใจจะทำ เป็นการศึกษาด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ความคิดที่ลึกซึ้ง เชื่อมโยงสัมพันธ์กันจนได้ความรู้ใหม่ที่มีความหมาย สอดคล้อง เชื่อมโยงกัน ได้ใช้ทักษะที่มีในการทำงานตามความต้องการความสนใจทำให้เด็กได้พัฒนาความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเองและความรอบคอบในการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ลัดดา ภูเกียรติ. 2544 : 27 ; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541)

มัลลย์ สิงหะ (2544 : 6) กล่าวว่า การสอนแบบโครงงานเป็นการสอนโดยใช้เทคนิค วิธีสอนหลายรูปแบบมาผสมผสานร่วมกันระหว่างกระบวนการกลุ่ม การสอนการคิด การสอนแก้ปัญหา การสอนแบบเน้นทักษะกระบวนการ การสอนแบบปริศนาความคิด และการสอนแบบร่วมกันคิด ทั้งนี้มุ่งหวังให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งจากความสนใจอยากรู้ อยากเห็นของนักเรียนเอง ซึ่งความรู้ที่นักเรียนได้มาไม่จำเป็นต้องตรงกับตำรา แต่ครูต้องสนับสนุนให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โดยจัดแหล่งความรู้ให้ แล้วปรับปรุงความรู้ที่ได้ให้สมบูรณ์

การสอนแบบโครงงานเป็นการศึกษาที่เป็นกิจกรรมโดยผู้เรียนร่วมกันศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ผู้เรียนต้องการศึกษา แล้วดำเนินการศึกษาภายในเวลาที่ตกลงกันไว้ จนได้ผลออกมาตามที่ตั้งจุดประสงค์ไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 128)

กล่าวโดยสรุป การสอนแบบโครงงาน หมายถึง การสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้งตามหัวข้อที่นักเรียนสนใจหรือที่ครูเสนอไว้ ซึ่งมีการวางแผน ดำเนินการ และดำเนินการตามโครงงานนั้นจนสำเร็จ

3.2 ลักษณะการสอนแบบโครงงาน

วิชิต สุรัตน์เรืองชัย (2540 : 12) ได้กล่าวถึงลักษณะของวิธีการสอนแบบโครงงานดังนี้

1. เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
3. เน้นการทำงานตามลำดับขั้นตอน
4. ผลที่ได้จากการเรียน คือ กระบวนการทำงาน

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545 : 59) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการสอนแบบ
โครงงานดังนี้

1. นักเรียนได้เลือกเรื่องหรือประเด็นที่จะศึกษาด้วยตัวเอง ซึ่งอาจจะเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้
2. นักเรียนเป็นผู้เลือกวิธีการศึกษาและแหล่งความรู้
3. นักเรียนเป็นผู้ศึกษาหรือลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทุกขั้นตอน
4. การศึกษานั้นมีการเชื่อมโยงหรือบูรณาการระหว่างความรู้/ทักษะ/ประสบการณ์เดิมกับสิ่งใหม่
5. นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น

กระทรวงศึกษาธิการ (2544:128) กล่าวถึงลักษณะเด่นของโครงงานดังนี้

1. มุ่งเน้นไปที่การเรียนรู้เนื้อหามากกว่าเป้าหมายด้านภาษาเฉพาะภาษาใดภาษาหนึ่ง
2. มีลักษณะมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แม้ครูจะมีบทบาทในการสนับสนุนและเสนอแนะตลอดกระบวนการ
3. มีลักษณะเป็นการร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ประสบการณ์จากกันและกัน
4. นำไปสู่การบูรณาการที่แท้จริง ทั้งด้านทักษะและกระบวนการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงภาระงานในชีวิตจริง
5. จะสิ้นสุดหรือจบลงด้วยผลงานตอนท้าย ซึ่งสามารถให้คนอื่นรับรู้มีส่วนร่วมได้ การทำโครงงานเป็นสิ่งที่มีความหมายที่แท้จริงทั้งยังมีการปรับกระบวนการในระหว่างดำเนินการ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดความคล่องแคล่ว และความถูกต้อง ชัดเจน ในแต่ละช่วงของการทำโครงงาน
6. เป็นสิ่งที่จูงใจ กระตุ้นและท้าทาย มีผลดีต่อการสร้างความเชื่อมั่น การรู้คุณค่าของตนเอง และความเป็นอิสระในการดูแลตนเองควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะทางภาษา การเรียนรู้ เนื้อหา และความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป ลักษณะการสอนแบบโครงงานนั้นเป็นการสอนที่เน้นตัวนักเรียน โดยนักเรียนลงมือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการร่วมมือกันในกลุ่ม และตอนท้ายจะมีชิ้นงานที่สามารถเผยแพร่ แลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่มได้

3.3 ขั้นตอนการสอนแบบโครงงาน

มัลลีย์ สิงหะ (2542 : 9) และ ฟรายด์ - บูธ (Fried - Booth. 1987) สรุปขั้นตอนวิธีสอนแบบโครงงานออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงงาน หรือ ขั้นวางแผน เป็นระยะที่ครูต้องสังเกต สร้างความสนใจในเรื่องที่จะเรียนรู้ให้เกิดในตัวนักเรียน แล้วตกลงร่วมกันเลือกเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ระยะที่ 2 ขั้นพัฒนาโครงงาน หรือ ขั้นดำเนินการ เป็นขั้นที่นักเรียนกำหนดหัวข้อคำถามหรือประเด็นปัญหาที่นักเรียนอยากรู้เกี่ยวกับเรื่องที่พวกเขาสนใจ (ที่ร่วมกันกำหนดเป็นหัวข้อเรื่อง) แล้วตั้งสมมติฐานมาตอบคำถามเหล่านั้น ทดสอบสมมติฐานด้วยการลงมือปฏิบัติ จนค้นพบคำตอบด้วยตัวเอง

ระยะที่ 3 ขั้นรวบรวมสรุป หรือ ขั้นทบทวนและแก้ไขผลงาน เป็นขั้นตอนสุดท้ายของโครงงานที่นักเรียนค้นพบคำตอบของปัญหาแล้วและนักเรียนแสดงให้ครูได้เห็นว่าได้สิ้นสุดความสนใจในหัวข้อโครงงานเดิมและเริ่มหันเหความสนใจไปสู่เรื่องใหม่ ระยะนี้เป็นระยะที่ครูและนักเรียนจะได้แบ่งปันประสบการณ์การทำงานและแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการทำงานตลอดโครงการแก่คนอื่นๆ

เคตซ์และชาร์ด (Kathz and Chard. 1994) แบ่งขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในวิธีสอนแบบโครงงานออกเป็น 4 ระยะที่สำคัญคือ

1. ระยะเตรียมการวางแผนเข้าสู่โครงการ (Preliminary planning)' เป็นระยะที่นักเรียนและครูใช้เวลาในการพูดคุย เลือกหัวข้อและคัดเลือกหัวข้อสำหรับทำโครงงาน หัวข้ออาจจะมาจากนักเรียนหรือครูเป็นผู้เสนอ ในระยะแรกที่นักเรียนยังไม่มีประสบการณ์ ครูอาจจะเสนอหัวข้อที่คิดว่า นักเรียนจะสนใจและมีคุณค่าในการเรียนรู้ โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกหัวข้อดังต่อไปนี้

1.1 หัวข้อ ควรจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน อย่างน้อยที่สุดนักเรียนควรจะมี ความคุ้นเคยกับหัวข้อเพื่อ นักเรียนจะได้สามารถตั้งคำถามเกี่ยวกับหัวข้อได้

1.2 มีการส่งเสริมทักษะพื้นฐานด้านการอ่านออก เขียนได้ และการคำนวณ และควรที่จะบูรณาการวิชาต่างๆ เข้าไป เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาและศิลปะ

1.3 หัวข้อควรจะมีคุณค่าเพียงพอที่จะให้นักเรียนได้ใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้า อย่างน้อย 1 สัปดาห์

1.4 หัวข้อสามารถค้นคว้าหรือทดสอบในโรงเรียนมากกว่าที่จะไปทำที่บ้าน

2. ระยะเริ่มต้นโครงการ (Getting project progress)

เมื่อหัวข้อได้รับการคัดเลือกแล้วครูมักจะเริ่มต้นด้วยการสร้างแผนภูมิเครือข่าย การเรียนรู้ (web) หรือแผนภูมิความคิด (concept map) โดยใช้การระดมสมอง เพื่อวางแผนในการศึกษาและร่วมกันตั้งคำถามเพื่อค้นหาคำตอบ โดยในระยะนี้มักจะเป็นระยะที่นักเรียนทบทวนประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับหัวข้อที่กำลังศึกษาอยู่

3. ระยะดำเนินโครงการ (Project in progress)

ระยะนี้ประกอบด้วยการลงมือปฏิบัติ มีการไปทัศนศึกษาเพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อและใช้กิจกรรมศิลปะต่างๆ เช่น การวาด การปั้น การประดิษฐ์ การก่อสร้าง และกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์ เช่น การทดลอง การทดสอบต่างๆ ในระยะนี้นักเรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่จากการศึกษาในโครงการ มีการทดสอบสมมุติฐานและปรับปรุงแก้ไขผลงาน ที่ทำในโครงการให้เป็นผลสำเร็จ นักเรียนมักจะใช้เวลาในการทำโครงการในระยะนี้นานกว่าทุกระยะ

4. ระยะสรุปและอภิปรายผลโครงการ (Consolidating project)

ระยะนี้ประกอบด้วยการเตรียมการสำหรับนำเสนอผลการศึกษาในโครงการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแสดง การจัดนิทรรศการ การสาธิต เพื่อให้ผู้ปกครอง ครูอาจารย์และเพื่อนๆ ได้ชมผลงานและกิจกรรมที่จัดขึ้น เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมแล้วเด็กและครูจะร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้จากโครงการ และวางแผนเตรียมการสำหรับศึกษาในโครงการอื่นต่อไป

สรุป ขั้นตอนการสอนแบบโครงการแบ่งได้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่โครงการ ขั้นพัฒนาโครงการ ขั้นนำเสนอผลงาน และขั้นสรุปและประเมินผลโครงการ

3.4 กิจกรรมที่สำคัญของการสอนภาษาแบบโครงการ

มีผู้นำวิธีสอนแบบโครงการ ไปใช้สอนในหลายวิชารวมถึงการสอนภาษา ซึ่งลักษณะและขั้นตอนโดยทั่วไปก็จะคล้ายคลึงกัน จะแตกต่างกันที่การกำหนดกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของวิชานั้นๆ และทักษะที่ผู้สอนต้องการให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน มีผู้กล่าวถึงกิจกรรมที่สำคัญในการสอนแบบโครงการดังนี้

เรย์ (Wray. 1989) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการสอนแบบโครงการที่จะช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร ดังนี้

1. กิจกรรมการฟัง – พูด ในระหว่างการทำโครงการนักเรียนมีโอกาสดำเนินการสนทนา การอภิปรายกลุ่ม การสัมภาษณ์ การฟังเทปหรือนิทาน กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

2. กิจกรรมการอ่าน นักเรียนได้มีโอกาสได้อ่านหนังสือ เอกสาร นิทาน หนังสือพิมพ์ จดหมาย คำสั่ง ซึ่งจะเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

3. กิจกรรมการเขียน หลังจากนักเรียนได้อ่านเอกสารที่หลากหลายแล้ว ในการนำเสนอ หรือการทำชิ้นงานแต่ละชิ้น นักเรียนจะเขียนสรุปข้อมูลที่ได้ เช่น การเขียนรายงาน การเขียนบันทึกการสังเกต ซึ่งควรให้นักเรียนได้เขียนร่างก่อนลงมือเขียนจริง โดยนักเรียนได้เลือกอุปกรณ์ที่จะเขียนที่หลากหลาย เช่น ปากกา ดินสอ เครื่องพิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ชาร์ด (สุคนทิพย์ ตาสิงห์. 2543 : 39 ; อ้างอิงจาก Chard. 1992) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่สำคัญของการสอนแบบโครงการ ดังนี้

1. กิจกรรมการพูดคุยสนทนา การพูดคุยสนทนาเป็นกิจกรรมที่สำคัญมาก เพราะนำมาสู่การพัฒนาโครงการ โดยเฉพาะการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันในชั้นเรียน หรือในกลุ่มเล็กๆ จะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดได้ดียิ่งขึ้น และช่วยแก้ปัญหาต่างๆ โดยโครงการ รวมถึงการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิดและรับรู้ความคิดของผู้อื่น

2. กิจกรรมการปฏิบัติงานภาคสนามหรือการทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการกระทำ มีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สิ่งของ รวมถึงการไปทัศนศึกษาที่ต่างๆ จะทำให้นักเรียนได้ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อที่ศึกษา การปฏิบัติงานภาคสนามจึงเป็นโอกาสที่นักเรียนจะได้เห็น ได้ฟัง ได้ดู ได้สัมผัส ได้ดมกลิ่น ได้ชิมรส กับสิ่งที่สนใจ จึงเป็นเสมือนการค้นคว้าทดลอง ซึ่งการทำงานภาคสนามหรือการทัศนศึกษาอาจอยู่ในบริเวณโรงเรียน

3. กิจกรรมการนำเสนอ เป็นกิจกรรมที่นักเรียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ที่มีเกี่ยวกับหัวข้อ โดยนำเสนอในรูปแบบต่างๆ เช่น การวาด การปั้น การประดิษฐ์ การสร้าง การแสดง การร้องเพลงและอื่นๆ

4. กิจกรรมค้นคว้า เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้แสวงหาความรู้อย่างหลากหลายจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เช่น ของจริง และทุติยภูมิ เช่น หนังสือ สื่อการเรียนรู้ต่างๆ กิจกรรมการค้นคว้าจะทำให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวกับหัวข้อ และสนับสนุนการทำงานในโครงการให้บรรลุเป้าหมาย

5. กิจกรรมการจัดแสดง เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้นำเสนอผลงานที่ทำในโครงการ ออกเผยแพร่ และทำให้บุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ครู เพื่อนๆ และผู้สนใจได้เข้าใจในการเรียนรู้ในโครงการเพิ่มมากขึ้น และเป็นการนำเสนอความสำเร็จและความภาคภูมิใจของนักเรียนในโครงการ โดยส่วนใหญ่กิจกรรมนี้จะจัดขึ้นในระยะสิ้นสุดโครงการ ในรูปแบบของนิทรรศการ การแสดงผลงาน การแสดงละครบทบาทสมมุติ การสาธิตผลงาน เป็นต้น

สรุป กิจกรรมที่สำคัญของการสอนแบบโครงการประกอบด้วย กิจกรรมการพูดคุยสนทนา การอ่าน การเขียน การค้นคว้าและการไปทัศนศึกษา กิจกรรมดังกล่าวอยู่ในขั้นของการวางแผน และการปฏิบัติโครงการ ส่วนกิจกรรมการนำเสนอและการจัดแสดง อยู่ในขั้นการนำเสนอโครงการ และขั้นสรุปและประเมินผลโครงการ ซึ่งเป็นระยะสิ้นสุดโครงการ

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบโครงงาน

งานวิจัยในประเทศ

วัฒนา มัคคสมัน (2539) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตาม การสอนแบบโครงงานเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยอนุบาล ผลการวิจัย พบว่า หลังเข้าร่วมกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น เด็กกลุ่มทดลองมีการเห็น คุณค่าในตนเองสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และหลังการ ทดลอง เด็กกลุ่มที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าเด็ก ที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธีระนันท์ ดานนท์ (2542) ได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โดยโครงงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน บ้านไค่นุ่น อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 12 คน พบว่า

1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพฤติกรรมระหว่างการใช้โครงงานในระดับ มาก เรียงลำดับดังนี้ พฤติกรรมความสนใจในการเรียน ความสนุกสนาน ความกระตือรือร้น และ ความเชื่อมั่นกล้าแสดงออกตามลำดับ

2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามโครงงานด้าน โครงสร้างไวยากรณ์ (Grammar) ดีขึ้น โดยนำโครงสร้างไวยากรณ์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มา ใช้เป็นส่วนใหญ่ สำหรับในด้านคำศัพท์ในหมวด คลังคำ (Lexicon) นักเรียนสนใจศึกษาค้นคว้า คำศัพท์ที่เป็นคำนามเกี่ยวกับสัตว์และสิ่งของ โดยคำศัพท์ส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์ที่ไม่ได้ระบุไว้ใน คลังคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 4

3) ความพึงพอใจของนักเรียนทุกคนต่อการเรียนรู้โดยโครงงานอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการให้จัดทำต่อเนื่อง

โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา (2544) ทำการศึกษาการทำโครงงานเรื่อง Shopping Vocabulary โดยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 50 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 จำนวน 60 คน โรงเรียนบางขุนเทียนศึกษา ทำการสำรวจคำศัพท์จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ หลังจากนั้นนักเรียนทำแบบทดสอบเกี่ยวกับคำศัพท์จำนวน 3 ชุด ชุดละ 10 ข้อ ผลปรากฏว่า นักเรียนเข้าใจคำศัพท์และสามารถแยกแยะหมวดหมู่ของคำศัพท์ได้ดีมาก (สถาบันพัฒนา คุณภาพวิชาการ. 2544 : 71)

สุชาติพิย์ สุดหนองบัว (2545) ทำการพัฒนารูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้โครงงานพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษผ่านเกณฑ์ความรอบรู้ที่กำหนดไว้คิดเป็นร้อยละ 81.42 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่าน เกณฑ์ดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 82.93 แสดงให้เห็นว่า การสอนโดยใช้โครงงานช่วยส่งเสริมให้ นักเรียนพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน นอกจากนั้นในการจัดการเรียน

การสอนภาษาอังกฤษโดยใช้โครงงานยังช่วยพัฒนาตัวผู้เรียนในหลายๆ ด้าน ได้แก่ พัฒนาทักษะการพูด ทักษะการปฏิบัติ การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน และส่งเสริมอิสระในการเรียนรู้

งานวิจัยต่างประเทศ

ปาลาซโซ (มัลลิกา พงศ์ปริตร และ ศรีภูมิ อัครมาส. 2546 ; อ้างอิงจาก Palazzo. n.d.) ได้ทำการสอนนักเรียนอายุ 14 ปี ในโรงเรียนมัธยมของรัฐในเมืองฟอกเกีย ประเทศอิตาลี โดยใช้โครงงาน พบว่าการสอนโดยใช้โครงงานนั้น ทำให้นักเรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาและการลงมือปฏิบัตินั้นสนองความต้องการในเรื่องการใช้ภาษาให้คล่องขึ้น เนื่องจากมีโอกาสนำภาษาสื่อสารอย่างไม่มีข้อจำกัด

แบเรโต (มัลลิกา พงศ์ปริตร และ ศรีภูมิ อัครมาส. 2546 ; อ้างอิงจาก Barreto. 1999) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและสเปน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชาวเปอร์โตริกัน ซึ่งพูดภาษาสเปน ว่ามีวิธีการสอนอย่างไรเพื่อส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ พบว่าหลังจากนักเรียนทำโครงงานและปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามโครงงาน นักเรียนจำความหมายของคำศัพท์ได้มากขึ้น และนักเรียนกล้าพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบโครงงาน เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้คำศัพท์ กล่าวคือ เป็นวิธีสอนที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนศึกษาสิ่งที่ตัวเองสนใจ ทำงานในสิ่งที่ตนถนัดเพื่อสร้างผลงานหรือชิ้นงานต่างๆ ช่วยให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ได้ดี การทำโครงงานแต่ละโครงงานก็ถือได้ว่าเป็นการเรียนรู้แต่ละบทเรียนอย่างมีความหมาย เพราะการทำโครงงานหนึ่งๆ นั้นนักเรียนได้ศึกษาสิ่งต่างๆ อย่างลึกซึ้ง เป็นขั้นตอนและมีลำดับของการทำงานที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่มีความสัมพันธ์กันและเป็นหมวดหมู่ ในการเรียนคำศัพท์นักเรียนจะได้ใช้ภาษาในบริบทจริง ทำให้เกิดการบูรณาการเชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่ นอกจากนี้ยังทำให้เกิดเชื่อมโยงกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ก็จะทำให้นักเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ในบริบทต่าง ๆ ที่หลากหลาย และสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ได้อย่างถูกต้องตามสถานการณ์ เหล่านี้เองที่จะเป็นการพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เลือกวิธีการสอนแบบโครงงาน ซึ่งดัดแปลงมาจากรูปแบบการสอนแบบโครงงานของ มัลลีย์ สิงหะ (2542) ในการพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีขั้นตอนของการสอนแบบโครงงาน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่โครงงาน เป็นระยะที่นักเรียนเลือกเรื่องที่จะทำเป็นโครงงานภายใต้หัวข้อใหญ่และวางแผนการดำเนินงาน

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาโครงงาน เป็นระยะที่นักเรียนค้นหาข้อมูล และดำเนินกิจกรรมตามแผนต่างๆ ที่วางไว้

ขั้นที่ 3 ขั้นนำเสนอผลงานในโครงการ เป็นระยะที่นักเรียนเผยแพร่ความรู้โดยนำเสนอผลงานที่ได้ศึกษาค้นคว้าตลอดโครงการ แลกเปลี่ยนความรู้และทำการประเมินโครงการของตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและประเมินผลโครงการ เป็นระยะที่นักเรียนได้สรุปสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ของโครงการแต่ละโครงการแล้วเชื่อมโยงความรู้แต่ละกลุ่มสื่อนักเรียนที่ศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องการพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบโครงงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า
3. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ
4. การดำเนินการศึกษาค้นคว้า
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองทวีวัฒนา (ทองน่วมอนุสรณ์) กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ที่ได้มาโดย วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับฉลากมา 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 34 คน

2. ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

ใช้เวลาในการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบเรียน คาบเรียนละ 60 นาที รวม 20 คาบ ทั้งนี้รวมเวลาในการทดสอบก่อนและหลังทำการทดลอง 2 คาบเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546

3. เครื่องมือที่ใช้และการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วยเครื่องมือดังต่อไปนี้

1. แผนการดำเนินกิจกรรม (ดูภาคผนวก ก หน้า 51-54)

แผนการดำเนินกิจกรรมที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีทั้งหมด 2 แผน ประกอบด้วย แผนการดำเนินกิจกรรมโครงงาน Pictionary ซึ่งมีหมวดคำศัพท์ 2 หมวด ได้แก่ หมวดสิ่งที่พบเห็นในห้องเรียนและนอกห้องเรียนและหมวดอาชีพ และแผนการดำเนินกิจกรรมโครงงาน Big Party ซึ่งมีหมวดคำศัพท์ 3 หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดผักและผลไม้ และหมวดบุคคล ในแต่ละแผนใช้เวลา 9 คาบเรียน (ดูภาคผนวก ก หน้า 55-56)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ก่อนและหลังการทดลองจำนวน 1 ชุด เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบบเติมตัวอักษร และจับคู่คำศัพท์กับรูปภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ (ดูภาคผนวก ค หน้า 64-70)

3. แบบประเมินโครงงาน มี 2 แบบ ได้แก่

3.1 แบบประเมินการทำงานร่วมกัน

3.2 แบบประเมินคุณภาพของผลงาน

แบบประเมินทั้ง 2 แบบ มีผู้ประเมินคือ นักเรียนและครู ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (5 4 3 2 1)

การสร้างเครื่องมือ

1. แผนการดำเนินกิจกรรมโครงงานมี 2 แผน ประกอบด้วย โครงงาน Pictionary จำนวน 1 แผน และ โครงงาน Big Party จำนวน 1 แผน มีวิธีดำเนินการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ จาก คู่มือครู English Is Fun Book 3

1.2 ศึกษาเนื้อหาคำศัพท์ในบทเรียนที่ 20 21 22 23 ที่จะใช้ในการทดลองจาก หนังสือ English Is Fun Book 3

1.3 ศึกษารายการคำศัพท์จากคลังคำศัพท์ระดับประถมศึกษา จำแนกตามหมวดหมู่จากหนังสือ คู่มือการจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษขั้นประถมศึกษา ของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

1.4 จัดกลุ่มคำศัพท์เข้าโครงการ Pictionary และ โครงการ Big Party (ดูภาคผนวก ก หน้า 55-56)

1.5 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสอนแบบโครงการ จากหนังสือต่างๆ เช่น Projects, Projects with Young Learners, English Project Work, หนังสือแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) หนังสือการสอนแบบโครงการ ของ มัลลย์ สิงหะ (2542)

1.6 สร้างแผนการดำเนินกิจกรรมโครงการ ตามขอบเขตเนื้อหาคำศัพท์ที่กำหนดไว้ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างกรอบความคิด โดยดัดแปลงจากรูปแบบการสอนแบบโครงการของ มัลลย์ สิงหะ (2542) และมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่โครงการ

(1) ครูจัดกิจกรรมที่กระตุ้นและปลุกเร้าความสนใจของนักเรียนเข้าสู่โครงการ โดยการฉายวิดีโอ เล่นเกมส์ การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

(2) นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่จะทำเป็นโครงการ โดยที่ครูจะตั้งคำถามเพื่อชักจูงความสนใจของนักเรียนเข้าสู่หัวข้อต่างๆ สำหรับทำโครงการ

(3) นักเรียนรวมกลุ่มและลงมติเลือกเรื่องที่จะทำเป็นโครงการ

(4) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันร่างขั้นตอนการทำโครงการ

ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาโครงการ

(5) นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานตามแผนที่ร่างไว้

(6) นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมนำเสนอโครงการ

ขั้นที่ 3 ขั้นนำเสนอผลงานในโครงการ

(7) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มอื่นๆ ได้รับความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ครบทุกเรื่อง

(8) นักเรียนทุกกลุ่มร่วมอภิปรายความรู้ที่ได้รับจากทุกโครงการและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและประเมินผลในโครงการ

(9) นักเรียนและครูสรุปและประเมินผลโครงการ โดยใช้แบบประเมินการทำงานร่วมกัน และแบบประเมินคุณภาพของผลงาน

1.7 นำแผนการดำเนินกิจกรรมไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา และนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อนำไปใช้ในการทดลองสอนต่อไป

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ก่อนและหลังการทดลองจำนวน 1 ชุด เป็นแบบทดสอบปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบบเติมตัวอักษรและแบบจับคู่คำศัพท์กับรูปภาพ รวมจำนวน 40 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเปรียบเทียบการประเมินผลจากเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาจากหนังสือ แนวทางการประเมินด้วยทางเลือกใหม่ ของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539)

2.2 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบปรนัยจากหนังสือ การประเมินผลการเรียน ของ ภัทรา นิคมานนท์ (2540) และหนังสือเทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ ของ ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2539)

2.3 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ แนวทางการสร้างข้อสอบภาษาและการสร้างแบบทดสอบให้เป็นมาตรฐาน ของ อัจฉรา วงศ์โสธร (2538)

2.4 นำคำศัพท์จากคลังคำศัพท์ทั้ง 5 หมวด ได้แก่หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดผักและผลไม้ หมวดบุคคล หมวดสิ่งที่พบเห็นทั้งในและนอกห้องเรียน และหมวดอาชีพ จากตารางที่ 1 คำศัพท์โครงงาน Pictionary และ ตารางที่ 2 โครงงาน Big Party มาสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ และแบบเติมคำ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับการสะกดคำ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์

ตอนที่ 3 เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับการใช้คำศัพท์ในประโยค

2.5 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขและนำมาแก้ไขปรับปรุง

2.6 นำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ตรวจให้คะแนน นำผลคะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูล

3. แบบประเมินโครงงาน มี 2 แบบ ได้แก่ แบบประเมินการทำงานร่วมกันและคุณภาพของผลงาน โดยมีผู้ประเมินคือ นักเรียนและครู และมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการประเมินโครงงานจากหนังสือ การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง ของ สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2544)

3.2 ศึกษาคู่มือการประเมินผลโดยใช้แฟ้มผลงานดีเด่น ของ ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และคณะ (2542) หนังสือแนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ ของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539) และ การพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานในการประเมินผลการเรียนภาษาอังกฤษ ของ ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2540)

3.3 สร้างแบบประเมินทั้ง 2 แบบ ได้แก่ แบบประเมินการทำงานร่วมกัน และแบบประเมินคุณภาพของผลงาน โดยศึกษาและดัดแปลงจากแบบประเมินการทำงานกลุ่มและแบบประเมินผลงานจากการทำโครงการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544)

3.4 วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำค่าคะแนนที่ได้จากการประเมินการทำงานร่วมกันมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) แปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert's Scale) กำหนดน้ำหนักของตัวเลือกที่เป็นเกณฑ์ในการจัดลำดับการประเมิน 5 ระดับ ดังนี้

การประเมินพฤติกรรมการทำงานร่วมกัน

ระดับ 5	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มาก
ระดับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ซึ่งใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (Mean) ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 :

107 - 108)

ค่าเฉลี่ย

4.51 – 5.00	แปลความว่า	นักเรียนร่วมกิจกรรมมากที่สุด
3.51 – 4.50	แปลความว่า	นักเรียนร่วมกิจกรรมมาก
2.51 – 3.50	แปลความว่า	นักเรียนร่วมกิจกรรมปานกลาง
1.51 – 2.50	แปลความว่า	นักเรียนร่วมกิจกรรมน้อย
1.00 – 1.50	แปลความว่า	นักเรียนร่วมกิจกรรมน้อยที่สุด

การประเมินคุณภาพของผลงาน

ระดับ 5	หมายถึง	ดีมาก
ระดับ 4	หมายถึง	ดี
ระดับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	พอใช้
ระดับ 1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

ซึ่งปรับจากเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (Mean) ของ ชัยฤทธิ์ คีลาเดช.
(2540) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย

4.51 – 5.00	แปลความว่า	ผลงานมีคุณภาพดีมาก
3.51 – 4.50	แปลความว่า	ผลงานมีคุณภาพดี
2.51 – 3.50	แปลความว่า	ผลงานมีคุณภาพปานกลาง
1.51 – 2.50	แปลความว่า	ผลงานมีคุณภาพพอใช้
1.00 – 1.50	แปลความว่า	ผลงานมีคุณภาพควรปรับปรุง
- 3.5 นำแบบประเมินโครงงานไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง
- 3.6 นำแบบประเมินโครงงานไปใช้ในการทดลอง
- 3.7 สรุปและอภิปรายผล

4. การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ครูปฐมนิเทศ ชี้แจงให้นักเรียนทราบเรื่องการทำโครงงานและการแบ่งกลุ่ม
2. ครูทดสอบผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ของนักเรียนก่อนการทดลองโดยใช้เวลา 1 คาบ
3. ครูดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่ 1 โครงงาน Pictionary ใช้เวลา 8 คาบ
4. นักเรียน และครูทำแบบประเมินการทำงานร่วมกันและคุณภาพของผลงานหลังจากจบโครงงานที่ 1
5. ครูดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่ 2 โครงงาน Big Party ใช้เวลา 8 คาบ
6. นักเรียน และครูทำแบบประเมินการทำงานร่วมกันและคุณภาพของผลงาน หลังจากจบโครงงานที่ 2
7. ครูทดสอบผลสัมฤทธิ์ทักษะคำศัพท์หลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อศึกษาถึงพัฒนาการทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน หลังจากนั้นนำคะแนนมาแปลงค่า เพื่อเปรียบเทียบทักษะด้านการเขียนสะกดคำ ด้านความหมายของคำศัพท์ และด้านการใช้คำศัพท์ในประโยค

2. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินการทำงานร่วมกัน และการประเมินคุณภาพของผลงาน มาหาค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบการทำงานร่วมกันและคุณภาพของผลงาน ในแต่ละโครงการ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ T แบบกลุ่มสัมพันธ์ (t-test Dependent) ของ ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2539) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ได้เรียนมาแล้วโดยใช้โครงการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองทวีวัฒนา (ทองนวมอนุสรณ์) เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 34 คน ใช้ระยะเวลาในการทดลองสัปดาห์ละ 4 คาบๆ ละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 20 คาบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน โดยจำแนกตามลักษณะข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลของการดำเนินโครงการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประเมินหลังจากการดำเนินกิจกรรมโครงการแต่ละโครงการ

รายละเอียดของการวิเคราะห์จะนำเสนอด้วยตารางที่แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการตีความของข้อมูลที่ได้จากตารางเฉพาะบางประเด็นที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลองวิเคราะห์โดยใช้สถิติที่ (t – test) แบบกลุ่มสัมพันธ์ (Dependent)

ตาราง 1 การเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์	N	$\bar{x}$	S.D.	T-test	2 tail-Prob.
คะแนนก่อนการทดลอง	34	13.62	5.60	-9.284	.000*
คะแนนหลังการทดลอง	34	20.97	7.48		

* .000 มีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 1 แสดงคะแนนของนักเรียนจำนวน 34 คน พบว่า คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ก่อนและหลังการทดลอง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (2 tail-Prob. < 0.05) กล่าวคือการสอนแบบโครงการมีผลต่อทักษะด้านคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนมีทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงขึ้น ซึ่งดูได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 7.35

ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนสะกดคำ ความหมายของคำศัพท์ และการใช้คำศัพท์ในประโยคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

N	ด้านการเขียนสะกดคำ		ผลต่าง ค่าเฉลี่ย	S.D.		t-test	ด้านความหมาย ของคำศัพท์		ผลต่าง ค่าเฉลี่ย	S.D.		t-test	ด้านการใช้ คำศัพท์ในประโยค		ผลต่าง ค่าเฉลี่ย	S.D.		t-test
	ก่อน	หลัง		ก่อน	หลัง		ก่อน	หลัง		ก่อน	หลัง		ก่อน	หลัง				
34	2.97	6.47	3.50	1.59	3.57	-6.414*	2.97	11.00	8.03	4.51	4.18	-5.198*	2.47	3.68	1.21	1.69	1.79	-2.998*

* .000 มีนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตาราง 2 เมื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ของนักเรียนจำนวน 34 คน ในแต่ละด้าน พบว่า คะแนนวัดการเขียนสะกดคำศัพท์ก่อนและหลังการทดลอง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 กล่าวคือการสอนแบบโครงงานมีผลต่อการเขียนสะกดคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนมีทักษะด้านการเขียนสะกดคำสูงขึ้น ซึ่งดูได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านการเขียนสะกดคำหลังจากการทดลอง มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.50

คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความหมายของคำศัพท์ก่อนและหลังการทดลอง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 กล่าวคือ การสอนแบบโครงงานมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ด้านความหมายของคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนมีทักษะด้านความหมายของคำศัพท์สูงขึ้น ซึ่งดูได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านความหมายของคำศัพท์หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 8.03

คะแนนการใช้คำศัพท์ในประโยคก่อนและหลังการทดลอง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 กล่าวคือ การสอนแบบโครงงานมีผลต่อการใช้คำศัพท์ในประโยคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยนักเรียนมีทักษะด้านการใช้คำในประโยคสูงขึ้น ซึ่งดูได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านการใช้คำในประโยคหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ย เพิ่มขึ้น 1.21

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลของการดำเนินโครงงาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประเมินหลังจากการดำเนินกิจกรรมโครงงานแต่ละโครงงาน

รายละเอียดของการวิเคราะห์จะนำเสนอด้วยตารางที่แสดงให้เห็นถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการตีความหมายของข้อมูลที่ได้จากตารางเฉพาะบางประเด็นที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับเนื้อหาของผลการวิจัยดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินการทำงานร่วมกันโดยครูและนักเรียนเป็นผู้ประเมินในโครงการที่ 1 และโครงการที่ 2

ประเด็นการประเมิน	โครงการที่ 1 ประเมินโดย		คะแนน เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ	โครงการที่ 2 ประเมินโดย		คะแนน เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	นักเรียน	ครู			นักเรียน	ครู		
1. ภายในกลุ่มมีความร่วมมือในการทำงาน	4.24	4.67	4.45	มาก	3.47	4.33	3.90	มาก
2. ภายในกลุ่มได้ทำงานตามขั้นตอนที่ตกลงกันไว้	4.24	4.83	4.53	มากที่สุด	3.94	4.50	4.22	มาก
3. สมาชิกในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำงาน	4.18	4.33	4.25	มาก	3.44	4.00	3.72	มาก
4. สมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบและทำงานที่ได้รับมอบหมาย	4.09	4.33	4.21	มาก	3.79	4.50	4.14	มาก
5. สมาชิกในกลุ่มมีความพยายามและตั้งใจในการทำงาน	4.35	4.25	4.30	มากที่สุด	3.85	4.83	4.34	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.22	4.63	4.42	มาก	3.70	4.43	4.06	มาก

ปรับจากตารางค่าเฉลี่ยผลการประเมินโครงการของ สมพิศ พูลเจริญ

จากตาราง 3 การประเมินการทำงานร่วมกัน โครงการที่ 1 ซึ่งนักเรียนและครูเป็นผู้ประเมิน นักเรียนและครูมีความเห็นสอดคล้องกันคือ ภายในกลุ่มได้ทำตามขั้นตอนที่ตกลงกันไว้ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.53 อันดับต่อมาคือ ภายในกลุ่มมีความร่วมมือในการทำงานในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.45 และสมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบและทำงานที่ได้รับมอบหมายในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4.21

โครงการที่ 2 นักเรียนและครูมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ สมาชิกในกลุ่มมีความพยายามและตั้งใจในการทำงาน ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.34 อันดับต่อมา คือ ภายในกลุ่มได้ทำงานตามขั้นตอนที่ตกลงกันไว้ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.22 และภายในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำงานในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.72

จะสังเกตเห็นว่า ผลการประเมินการทำงานร่วมกัน ซึ่งนักเรียนและครูเป็นผู้ประเมินในโครงการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยลดลง และผลการประเมินการทำงานร่วมกัน ซึ่งครูเป็นผู้ประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลการประเมิน ซึ่งประเมินโดยนักเรียน ทั้ง 2 โครงการ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพของผลงานโดยครูและนักเรียนเป็นผู้ประเมินใน
โครงการที่ 1 และโครงการที่ 2

ประเด็นการประเมิน	โครงการที่ 1 ประเมินโดย		คะแนน เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ	โครงการที่ 2 ประเมินโดย		คะแนน เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ
	นักเรียน	ครู			นักเรียน	ครู		
1. ผลงานของกลุ่มมีข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.12	4.00	4.06	ดี	3.97	3.83	3.90	ดี
2. ผลงานของกลุ่มครอบคลุมเนื้อหา และถูกต้อง	4.24	4.00	4.12	ดี	3.85	3.83	3.84	ดี
3. ผลงานของกลุ่มมีความแปลกใหม่และน่าสนใจ	3.91	3.67	3.79	ดี	4.03	3.83	3.93	ดี
4. ผลงานของกลุ่มมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	4.15	4.17	4.16	ดี	3.79	4.00	3.89	ดี
5. กลุ่มได้นำเสนอผลงานได้ครบถ้วนน่าสนใจ	4.09	4.00	4.04	ดี	3.29	4.00	3.64	ดี
ค่าเฉลี่ย	4.10	3.97	4.03	ดี	3.79	3.90	3.84	ดี

ปรับจากตารางค่าเฉลี่ยผลการประเมินโครงการของ สมพิศ พูลเจริญ

จากตาราง 4 การประเมินคุณภาพของผลงานซึ่งนักเรียนและครูเป็นผู้ประเมินโครงการที่ 1 นักเรียนและครูมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ผลงานของกลุ่มส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี คือ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีค่าเฉลี่ย 4.16 อันดับต่อมาผลงานของกลุ่มครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.12 และผลงานของกลุ่มมีความแปลกใหม่และน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.79

โครงการที่ 2 นักเรียนและครูมีความเห็นสอดคล้องกัน คือ ผลงานของกลุ่มส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี คือ มีความแปลกใหม่ที่น่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.93 อันดับต่อมาผลงานของกลุ่มมีข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ย 3.90 และผลงานของกลุ่มมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.64

จะสังเกตเห็นว่า ผลการประเมินคุณภาพของผลงาน ซึ่งนักเรียนและครูเป็นผู้ประเมินในโครงการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยลดลง และผลการประเมินคุณภาพของผลงาน ซึ่งครูเป็นผู้ประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผลการประเมินคุณภาพของผลงาน ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ประเมิน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสอนแบบโครงงาน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น ป.5 โดยใช้การสอนแบบโครงงาน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองทวีวัฒนา (ทองนวมอนุสรณ์) กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครที่ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับฉลากมา 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แผนการดำเนินกิจกรรม

แผนการดำเนินกิจกรรมที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้มีทั้งหมด 2 แผน ประกอบด้วยแผนการดำเนินกิจกรรมโครงงาน Pictionary และแผนการดำเนินกิจกรรม โครงงาน Big Party แต่ละแผนมีคำศัพท์ให้นักเรียนศึกษาเป็นหมวดๆ ดังนี้ โครงงาน Pictionary มีหมวดคำศัพท์ 2 หมวด ได้แก่ หมวดสิ่งที่พบเห็นในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และหมวดอาชีพ โครงงาน Big Party มีคำศัพท์ให้นักเรียนศึกษา 3 หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดผักและผลไม้และหมวดบุคคล แต่ละเรื่องนักเรียนจะเลือกทำ 1 กิจกรรมจากที่ครูเสนอแนะไว้หรืออาจจะคิดกิจกรรมของนักเรียนเอง โครงงานที่ศึกษาจะเป็นโครงงานกลุ่ม นักเรียนจะเลือกกลุ่มและเรื่องที่จะทำเป็นโครงงานเอง ในแต่ละแผนใช้เวลา 9 คาบ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ก่อนและหลังการทดลอง จำนวน 1 ชุด เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แบบเติมตัวอักษร และจับคู่คำศัพท์ กับรูปภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ

3. แบบประเมินโครงงาน มี 2 แบบ ได้แก่ แบบประเมินการทำงานร่วมกัน และแบบประเมินคุณภาพของผลงาน โดยมีผู้ประเมิน คือ ครูและนักเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประเมิน มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (ดูรายละเอียดหน้า 28-29)

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ครูปฐมนิเทศ ชี้แจงให้นักเรียนทราบเรื่องการทำโครงงานและการแบ่งกลุ่ม
2. ครูทดสอบผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ก่อนการทดลองสอนโดยใช้เวลา 1 คาบ
3. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่ 1 โครงงาน Pictionary ใช้เวลา 8 คาบ
4. นักเรียน และครูทำแบบประเมินการทำงานร่วมกันและแบบประเมินคุณภาพของ ผลงาน หลังจากจบโครงงานที่ 1
5. ครูดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่ 2 โครงงาน Big Party ใช้เวลา 8 คาบ
6. นักเรียน และครูทำแบบประเมินการทำงานร่วมกันและแบบประเมินคุณภาพของ ผลงาน หลังจากจบโครงงานที่ 2
7. ครูทดสอบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะคำศัพท์ของนักเรียนหลังการทดลองสอนโดยใช้ แบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ตรวจให้คะแนนการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์
2. นำผลคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการทดลองมาเปรียบเทียบหาความแตกต่าง โดยการทดสอบค่า T แบบกลุ่มสัมพันธ์ (t - test Dependent)

3. วิเคราะห์ผลของการทำงานร่วมกัน และคุณภาพของผลงาน โดยใช้แบบมาตรฐาน ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert's Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (5 4 3 2 1) การประเมินการทำงานร่วมกันโดยใช้การแปล ความหมายค่าเฉลี่ย (Mean) ของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) และการประเมินคุณภาพของ ผลงานโดยปรับจากเกณฑ์การประเมินคุณภาพของผลงานของ ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2540)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าการพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้การสอนแบบโครงงาน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีพัฒนาการทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทั้งในด้านการเขียนสะกดคำ ด้านความหมาย และด้านการใช้คำศัพท์ในประโยค กล่าวคือนักเรียนเขียนสะกดคำถูกต้องมากขึ้น จำความหมายของคำศัพท์ได้มากขึ้น และใช้คำศัพท์ในประโยคได้ถูกต้องมากขึ้น โดยทักษะด้านความหมายของคำมีคะแนนเฉลี่ยมากขึ้นที่สุด รองลงมาคือ ทักษะด้านการเขียนสะกดคำ และทักษะด้านการใช้คำศัพท์ในประโยค

2. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ มากที่สุด มาก และสร้างผลงานที่มีคุณภาพในระดับดี

อภิปรายผล

การใช้กิจกรรมโครงงานเข้ามาประกอบการพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ช่วยให้นักเรียนมีทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงขึ้น โดยสามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. จากการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ของนักเรียนก่อนการทดลองกับคะแนนเฉลี่ยการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านคำศัพท์ของนักเรียนหลังการทดลอง พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะด้านคำศัพท์เพิ่มมากขึ้น โดยผลต่างค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองและหลังการทดลอง มีค่าเท่ากับ 7.35 แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูง โดยในด้านการเขียนสะกดคำพบว่านักเรียนสามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องมากขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.50 ด้านการเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ พบว่านักเรียนจำความหมายของคำศัพท์ได้มากขึ้น 8.03 ส่วนในด้านการใช้คำศัพท์ในประโยค พบว่านักเรียนสามารถใช้คำศัพท์ในประโยคได้ถูกต้องเพิ่มขึ้น 1.21 ซึ่งเนื่องมาจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1.1 การจัดการเรียนการสอน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้โครงงานเพื่อพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน ประกอบด้วยโครงงาน Pictionary และโครงงาน Big Party ซึ่งผู้วิจัยได้จัดคำศัพท์ของทั้งสองโครงงานเป็นหมวดหมู่ และคำศัพท์มีความสัมพันธ์กับโครงงานแต่ละโครงงาน ดังนี้ โครงงาน Pictionary มีคำศัพท์ 2 หมวด ได้แก่ หมวดสิ่งที่พบเห็นในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และหมวดอาชีพ โครงงาน Big Party มีคำศัพท์ 3 หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดผักและผลไม้ และหมวดบุคคล ทำให้นักเรียนสามารถจดจำได้ง่ายขึ้น การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกทำงานตามที่นักเรียนสนใจเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนจดจำได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์

(2528 : 254) ที่ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจำอย่างหนึ่งก็คือ ความสนใจ หากเรามีความสนใจอย่างใดอย่างหนึ่งย่อมจดจำเรื่องนั้นได้ไม่ยากนัก สิ่งที่เราเห็นว่าปราศจากความสำคัญ ถ้าไม่สนใจก็จะทำให้ลืมเรื่องนั้นเร็วขึ้น นอกจากนี้การที่นักเรียนได้มีโอกาสเห็นของจริงในขณะที่ทำโครงการ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับกลวิธีในการสอนความหมายของคำ ของ สุไร พงษ์ทองเจริญ (2526 : 120) ที่ว่า การใช้ภาพหรือของจริงประกอบการอธิบายความหมายจะช่วยให้การแสดงความหมายชัดเจนโดยไม่ต้องใช้คำแปลประกอบ

1.2 การทำกิจกรรม การทำกิจกรรมต่างๆ ตามโครงการทำให้การเรียนรู้คำศัพท์ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำโครงการของนักเรียนเป็นไปอย่างมีความหมาย กล่าวคือ นักเรียนได้มีโอกาสเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับความรู้ใหม่ เช่น ในการทำโครงการ Big Party นักเรียนได้ลงมือทำอาหาร ซึ่งอาหารบางอย่างที่นักเรียนทำเป็นและรู้ส่วนผสมอยู่แล้ว นักเรียนก็ต้องการรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและเกิดการเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและเรียนรู้โดยไม่รู้ตัว ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ พรรณี โพธิ์ศรี (2544 : 11) ที่ว่า การจัดการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงเนื้อหาวิชาเข้าด้วยกันโดยนำเอาประสบการณ์ที่มีความคล้ายคลึงกันมาจัดกิจกรรมร่วมกันให้สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียน เป็นการขยายบทเรียนให้สนุก ซึ่งการสอนแบบนี้เป็นส่วนหนึ่งในการสอนที่มุ่งประสบการณ์ทางภาษาทำให้นักเรียนสามารถจดจำและนำไปใช้อย่างถูกต้อง การที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ก็เป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้ เช่น การทำโครงการ Pictionary นักเรียนได้ค้นคำศัพท์หาความหมาย ฝึกออกเสียง จากการได้ลงมือทำจริงนี้เอง ทำให้นักเรียนจำคำศัพท์ได้ดี สอดคล้องกับ แบเรโต (มัลลิกา พงศ์ปริตร และ ศรีภูมิ อัครมาส. 2546 ; อ้างอิงจาก Barreto. 1999) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และภาษาสเปนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า หลังจากนักเรียนทำโครงการและปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามโครงการ นักเรียนจำความหมายของคำศัพท์ได้มากขึ้น นอกจากนี้จากการทำโครงการ นักเรียนมีโอกาสดำเนินงานเป็นกลุ่ม ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ในระหว่างการทำงานร่วมกัน ซึ่งจากการประเมินการทำงานร่วมกันของนักเรียนพบว่าสมาชิกในกลุ่มมีระดับความสามารถและร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการทำงาน มีการทำงานตามขั้นตอน มีการแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นกัน มีความรับผิดชอบในการทำงานและส่วนใหญ่มีความพยายามและตั้งใจในการทำงาน ในการทำโครงการนักเรียนได้ร่วมมือกันทำกิจกรรมโครงการ ซึ่งแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สมาชิกช่วยเหลือกันในการศึกษาค้นคว้า และมีความรับผิดชอบร่วมกัน สมาชิกแต่ละคนมีความ

สามารถในแต่ละด้านไม่เหมือนกัน จึงมีการแบ่งงานกันทำตามความสามารถ ทำให้งานประสบความสำเร็จได้ เนื่องจากสมาชิกทุกคนร่วมมือกัน ซึ่งการทำงานร่วมกันนี้เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันและรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ คำศัพท์สูงขึ้น และจากการประเมินคุณภาพของผลงาน พบว่า นักเรียนมีความพอใจในผลงานของกลุ่มและนักเรียนสร้างผลงานที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

จากข้อสังเกตในการประเมินการทำงานร่วมกัน และคุณภาพของผลงาน ซึ่งนักเรียนและครู เป็นผู้ประเมิน อภิปรายเพิ่มเติมได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินการทำงานร่วมกัน และคุณภาพของผลงาน ซึ่งนักเรียนและครูเป็นผู้ประเมินในโครงการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยลดลง เนื่องจากโครงการที่ 2 Big Party เป็นโครงการที่นักเรียนได้ลงมือทำอาหาร และต้องเตรียมส่วนประกอบของอาหารส่วนหนึ่งมาเอง ซึ่งบางอย่างไม่สามารถจะเตรียมมาล่วงหน้าได้ เช่น น้ำแข็ง หรือนักเรียนไม่ได้เตรียมมา ทำให้ส่วนประกอบของอาหารไม่ครบถ้วน ซึ่งต่างจากโครงการที่ 1 Pictionary ครูได้เตรียมอุปกรณ์ทั้งหมดให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ เช่น วาดรูป ระบายสี และตัดกระดาษ จึงทำให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างผลงานที่มีคุณภาพดี

2. ผลการประเมินการทำงานร่วมกันและคุณภาพของผลงาน ซึ่งครูเป็นผู้ประเมิน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ผลการประเมิน ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ประเมิน ทั้ง 2 โครงการ เนื่องจาก ครูประเมินโดยมองภาพรวมของการทำงานร่วมกันและคุณภาพของผลงาน โดยในแต่ละโครงการครูทำแบบประเมินการทำงานร่วมกัน และคุณภาพของผลงาน จำนวน 1 ชุด ต่อ 1 กลุ่ม ขณะที่นักเรียนจะประเมินในรายละเอียดมากกว่า เมื่อนักเรียนทำโครงการร่วมกัน นักเรียนจะทราบอย่างชัดเจนว่าในกลุ่มของตนเองทำงานร่วมกันอย่างไร และผลงานในแต่ละส่วนมีคุณภาพเพียงใด ซึ่งในแต่ละโครงการ-นักเรียนทำแบบประเมินการทำงานร่วมกัน และคุณภาพของผลงาน คนละ 1 ชุด ดังนั้นเมื่อประเมินภายในกลุ่มจึงมีแบบประเมินรวมกัน จำนวน 6 ชุด ต่อ 1 กลุ่ม ทำให้ค่าเฉลี่ยที่ได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยซึ่งครูเป็นผู้ประเมิน

นอกจากนี้นักเรียนยังแสดงความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการทำโครงการในส่วนที่เป็นความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

1. นักเรียนสนุกสนานกับการทำโครงการ เพราะนักเรียนได้ลงมือทำสิ่งที่แปลกใหม่ที่ไม่เคยทำมาก่อน ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เฉลิมพล แก้วสามสี (2542 : 7) ที่ว่า การเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม มีการอภิปรายกลุ่ม การทำรายงานการฝึกทักษะปฏิบัติ ซึ่งเป็นวิธีซึ่งจะเน้นลักษณะการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ คือ ผู้เรียนเป็นคนดี เป็นคนเก่ง และเป็นคนมีความสุข นวลจิตต์ เขาวงกตพิงค์ และคณะ (2545 : 23) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง

บุคคล นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องที่ต้องการ การเรียนรู้จากการได้คิดและลงมือปฏิบัติจริงเป็นการเรียนรู้ที่มีความสุข ปรานี ประสริเตสัง (2542 : 7 - 8) กล่าวว่า การที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีโอกาสศึกษาค้นคว้าเพื่อนำเสนอหน้าชั้น ผู้เรียนสามารถ

ถ่ายทอดความรู้โดยการพูด การเขียน นักเรียนมีความสนุกสนาน มีความสุขในการแลกเปลี่ยนความคิดในกลุ่ม นักเรียนมีความรับผิดชอบ มีวินัยในการทำงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ควบคู่กับความสนุกสนาน ในโครงงาน Pictionary นักเรียนได้ลงความเห็นว่าจะทำเป็นรูปแบบใด เช่น บัตรคำพร้อมภาพ ปฏิทิน หรือกล่องคำศัพท์ จากนั้นนักเรียนช่วยกันคิดว่าจะทำอย่างไร ต้องเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้าง และมีการแบ่งงานกันรับผิดชอบ เมื่อนักเรียนทำโครงงาน นักเรียนต้องศึกษาคำศัพท์ทั้งการเขียน การอ่านและตัวอย่างการใช้ในประโยคทำให้เกิดการทบทวนคำศัพท์อยู่ตลอดเวลา ซึ่งช่วยให้นักเรียนจำคำศัพท์ที่เรียนไปแล้วได้ ส่วนโครงงาน Big Party นักเรียนพูดคุย ปากกาปากกันว่าจะทำอาหารชนิดใด มีวิธีทำอย่างไร จะต้องเตรียมส่วนประกอบของอาหาร แบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน นักเรียนได้ศึกษาคำศัพท์ เกิดการทบทวนความจำ เนื่องจากในขั้นตอนการนำเสนอนักเรียนจะต้องออกมาพูดถึงผลงานของกลุ่มและคำศัพท์ที่อยู่ในผลงานด้วย

2. นักเรียนมีความพอใจในการทำงานร่วมกัน เนื่องจากนักเรียนให้ความร่วมมือและทำงานที่ตนได้รับมอบหมาย การทำงานส่วนใหญ่เป็นไปอย่างราบรื่น ทำให้มีผลงานที่มีคุณภาพตามที่นักเรียนต้องการ จากการที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น แบ่งหน้าที่รับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองถนัดและสนใจ เช่น โครงงาน Pictionary นักเรียนที่วาดรูปเก่ง ระบายสีเก่ง เขียนหนังสือสวย ก็จะรับผิดชอบในงานต่างกันไปตามความถนัด ทำให้เกิดการทำงานกลุ่มจากความสามารถ ซึ่งทำให้นักเรียนพอใจในผลงานของกลุ่ม สอดคล้องกับคำกล่าวของ พรานี โพธิ์ศรี (2544 : 13) ที่ว่า กิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม จะช่วยให้แต่ละคนได้เรียนรู้ถึงความสามารถ ความสนใจ และทักษะของแต่ละคน ก่อให้เกิดพลังการทำงานเป็นกลุ่ม เกิดการพัฒนาทางอารมณ์ จากการที่นักเรียนได้ทำงานตามความสามารถนี้เอง ทำให้เมื่อผลงานสำเร็จแล้วนักเรียนมีความพอใจในกลุ่มของตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

1.1 การสอนแบบโครงงานควรจัดให้นักเรียนได้มีเวลาลงมือปฏิบัติติดต่อกัน เพื่อให้นักเรียนได้ทำงานนั้น ๆ อย่างต่อเนื่องจนสำเร็จ

1.2 ในการแบ่งกลุ่มควรจัดกลุ่มให้มีขนาดเหมาะสมกับงานที่ทำ เช่นการทำอาหารที่ง่าย ๆ ควรจัดกลุ่มให้เล็กลงหรือ เพิ่มชนิดของอาหาร เพื่อให้นักเรียนได้รับผิดชอบร่วมกันอย่างทั่วถึง

1.3 การสอนแบบโครงงานควรเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ไว้อย่างครบถ้วน เนื่องจากหากขาดอุปกรณ์ใดในช่วงเวลานั้นนักเรียนจะไม่สามารถทำงานต่อได้เลย และควรให้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม ครูอาจจะเตรียมให้ในส่วนที่เตรียมยาก แต่ควรให้นักเรียนเตรียมบ้าง เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษา การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในด้านอื่นๆ โดยใช้การสอนแบบโครงงานกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอื่นและในระดับชั้นอื่น

2.2 ควรใช้การสอนแบบโครงงาน เพื่อพัฒนาทักษะด้านคำศัพท์ ในหมวดที่นักเรียนสนใจ นอกเหนือจากคำศัพท์ในบทเรียน เช่น คำศัพท์เกี่ยวกับอวกาศ เพื่อจูงใจให้นักเรียนเรียนรู้จากสิ่งที่นักเรียนมีความสนใจอย่างเต็มที่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๔๔. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ____ (2539). แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ____ (2544). สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 . กรุงเทพฯ : วิชาการ กรม.
- เฉลิมพล แก้วสามสี. (2542). การสอนแบบ"นวัตกรรมกระบวนการกลุ่มแบบประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ". กรุงเทพฯ : แคนดิด มีเดีย.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2520). ความจำมนุษย์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ และ คณะ. (2542). คู่มือการประเมินผลโดยใช้แฟ้มผลงานดีเด่น. กรุงเทพฯ ; สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พ.ว.).
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2540). การพัฒนาแฟ้มสะสมผลงานในการประเมินผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญาณิพนธ์ กศ. ด. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไชมอน ไชนส์. (2546). โครงการภาษาอังกฤษ = *Projects*. มัลลิกา พงศ์ปริตรและศรีภูมิ อัครมาสแปลและเรียบเรียง. กรุงเทพฯ : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ชนสิทธิ์ ศรีรัตน์. (2543). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียชุด "เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษ" สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนโดยใช้เกมและการสอนตามปกติ. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธัญญา บุปผเวส และคณะอาจารย์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2534). จิตวิทยาเบื้องต้น. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีระนันท์ ดานนท์. (2542). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ร้อยเอ็ด: โรงเรียนบ้านไค่นุ่น อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด.
- นาดยา หิรัญสถิตพร. (2537). ปัญหาด้านคำศัพท์. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- นภดล นพไธสง. (2536). ผลการใช้เทคนิคช่วยจำแบบเชื่อมโยงลูกโซ่ในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนพไธสง จังหวัดบุรีรัมย์.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- นวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์ และ คณะ. (2545). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ปราณี ประสิทธิ์เดชะ. (2542). การสอนแบบกระบวนการกลุ่ม. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ฝ่ายวิจัยและวัดผลสำนักงานเขตทวีวัฒนา. (2544). ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ : โรงเรียนคลองทวีวัฒนา.
- พิตรวัลย์ โกวิทวที. (2540). ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8 สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พรณี โพธิ์ศรี. (2544). การสอนแบบ“มุ่งประสบการณ์ภาษาบูรณาการ ผสมผสานองค์ความรู้คู่คุณธรรม”. กรุงเทพฯ : ดับบลิว. เจ . พร็อพเพอร์ตี้.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2540). การประเมินผลการเรียน. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์.
- มานพ ประธรรมสาร. (2538). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอนกับที่เรียนโดยครูเป็นผู้สอน. วิทยานิพนธ์. ศษ. ม. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาลี จุฑา. (2542). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : อักษราการพิมพ์.
- มาลัย สิงห์. (2542). การสอนแบบโครงงาน. กรุงเทพฯ : ดับบลิว. เจ . พร็อพเพอร์ตี้.
- _____ (2544). การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบ “โครงงาน”. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์.
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2544). โครงงานเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สวีริยาสาสน์.
- วัฒนา มัคคสมัน. (2539). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแบบการสอนแบบโครงการเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนาพร กระจับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : แอล ที เพรส.
- _____. (มีนาคม 2545). "เทคนิคและกิจกรรมการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน " กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- วรรณพร ศิลาขาว. (2538). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโดยใช้เกมและไม่มีเกมประกอบการสอน. วิทยานิพนธ์ กศ. ม . กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วรชาติ ภูทอง. (2537). ผลของการสอนแบบสัมพันธ์ขอบข่ายที่มีต่อการจำคำศัพท์ผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศษ. ม . เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณ ลิ้มอักษร. (2543). จิตวิทยาการศึกษา. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิจิต สุรัตน์เรืองชัย. (2540). เอกสารประกอบการสอนวิชา 404361 วิธีสอนทั่วไป. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิสาข์ จิตวิทย์. (2541). การสอนอ่านภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิธร แสงธนู และ คิต พงศทัต. (2521). คู่มือภาษาอังกฤษภาคทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามมิตร.
- ศิริวรรณ โสภิตภักดีพงษ์. (2544). การใช้เกมคำศัพท์ประกอบการสอนเพื่อสร้างความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. สารนิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2544). โครงงานกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ระดับประถมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ.

- สังเวียน สฤณีกุล. (2521). *วิธีสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง .
- สมสวรรค์ พันธุ์เทพ. (2540). *การนำวิธีสอนแบบมุ่งประสิทธิผลไปใช้เพิ่มพูนความสามารถ ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และบรรยากาศในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ศษ. ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ. (2544). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*. กรุงเทพฯ : โนวเลจ เซนเตอร์.
- สมใจ หอมสุวรรณ. (2544). *การพัฒนารายการวิดิทัศน์แบบโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ เรื่องคำศัพท์ระดับประถมศึกษาปีที่ 6*. สารนิพนธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนทิพย์ ดาสิงห์. (2543). *การพัฒนาโปรแกรมบูรณาการคณิตศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ด้วย วิธีสอนแบบโครงการสำหรับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถ พิเศษทางคณิตศาสตร์*. ปรินูญานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธาทิพย์ สุตหนองบัว. (2545). *การพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้โครงงาน*. ปรินูญานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุไร พงษ์ทองเจริญ. (2526). *วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อรพิน พจนานนท์. (2537). *การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในระดับประถมศึกษา*. ขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัจฉรา วงษ์โสธร. (2538). *แนวทางการสร้างข้อสอบ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา สุขารมณ. (2524). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Fried-Booth, Diana L. (1987). *Project work*. 2nd ed. Oxford : Oxford University.
- Ghadessy , Mohsen. (1979). "Word List and Materials Preparation : A New Approach." *English Teaching Forum*. 17(1) : 24 – 27.

Kathz , Littian G and Chard, Sulvia C. (1994). Engaging Children's minds : The Projects Approach

Phillipes, Diane, Burwood, Sarah & Dunford, Helen. (1999). *Project with young Learners*.
Oxford : Oxford University.

Stewick, Earl W. (1972). *Language Learning : Teaching and Learning English*.
London : Longman Group Limited.

Wray, David. (1989). *Project Teaching*. Warwickshire : Scholastic Publications Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ตารางการดำเนินกิจกรรมโครงการ
- ตารางคำศัพท์

ตารางการดำเนินกิจกรรมโครงการ

โครงการที่ 1 Pictionary

ขั้นตอน	จำนวนคาบ	กิจกรรมการเรียนการสอน
ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่ โครงการ	1	- นักเรียนดูหนังสือภาพรูปที่ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการทำ เช่น การตัดปะ การฉีกปะ หนังสือสามมิติ Pop Up การพิมพ์ภาพ การวาด - นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึง หนังสือภาพที่นักเรียนชอบ และอยากทำ - ครูนำเสนอหัวข้อ หมวดคำศัพท์ที่จะใช้ในการทำหนังสือภาพ ได้แก่หมวดสิ่งที่พบเห็นในห้องเรียน/สิ่งที่พบเห็นนอกห้องเรียนและหมวดอาชีพ - นักเรียนจัดกลุ่ม และลงมติเลือกเรื่องที่จะทำเป็นโครงการจาก 2 หัวข้อ ที่ได้เสนอไว้ การจัดกลุ่มนักเรียนเป็นแบบอิสระความสามารถ นักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน อัตราส่วน 1: 3 :1 ซึ่งดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 - นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันร่างขั้นตอนการทำโครงการ
ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาโครงการ	5	- นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานตามแผนที่ร่างไว้ เช่น การค้นคว้าจากหนังสือ การประดิษฐ์ การวาด การระบายสี การตัดปะ การฉีกปะ พร้อมทั้งฟังและฝึกออกเสียงคำศัพท์จากเทปบันทึกเสียง (โดยเจ้าของภาษา) - นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมนำเสนอโครงการ ในขั้นนี้ นักเรียนแต่ละกลุ่มจะฝึกออกเสียงคำศัพท์จากเทปบันทึกเสียง โดยมีครูให้คำแนะนำเพื่อให้ นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ให้ถูกต้อง
ขั้นที่ 3 ขั้นนำเสนอผลงาน ในโครงการ	2	- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ได้รับความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ครบทุกเรื่อง โดยแต่ละกลุ่มจะเปิดเทปบันทึกเสียงการออกเสียงคำศัพท์ในโครงการที่ตนเองนำเสนอ ให้เพื่อนทั้งชั้นออกเสียงตาม และแสดงผลงานของตนเองโดยมีครูคอยสังเกตและแนะนำให้นักเรียนออกเสียงให้ถูกต้อง

ขั้นตอน	จำนวนคาบ	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน
ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและประเมินผลโครงการ	1	- นักเรียนสรุปและประเมินผลโครงการโดยใช้แบบประเมินการทำโครงการกลุ่มตนเอง (สำหรับนักเรียน)

ตารางการดำเนินกิจกรรมโครงการ

โครงการที่ 2 Big Party

ขั้นตอน	จำนวนคาบ	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน
ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่โครงการ	1	- จัดบรรยากาศในห้องเรียนให้มีลักษณะเหมือนงานปาร์ตี้ เพื่อสร้างความสนใจของนักเรียนเข้าสู่โครงการ Big Party - นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับงานปาร์ตี้ โดยที่ครูจะเป็นผู้คอยตั้งคำถามเพื่อดึงความสนใจของนักเรียนเข้าสู่เรื่องที่จะทำโครงการ ได้แก่ โครงการเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม โครงการเกี่ยวกับผักและผลไม้ โครงการเกี่ยวกับบุคคล - นักเรียนจัดกลุ่ม และลงมติเลือกเรื่องที่จะทำเป็นโครงการจาก 3 หัวข้อ ที่ได้เสนอไว้ การจัดกลุ่มนักเรียนเป็นแบบอิสระความสามารถ นักเรียนเก่ง ปานกลาง อ่อน อัตราส่วน 1: 3 :1 ซึ่งดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 - นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันร่างขั้นตอนการทำโครงการ
ขั้นที่ 2 ขั้นพัฒนาโครงการ	5	- นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานตามแผนที่ร่างไว้ เช่น การค้นคว้าจากหนังสือ การประดิษฐ์ การสัมภาษณ์ พุดคุย การสอบถาม การฟังและฝึกออกเสียงคำศัพท์จากเทปบันทึกเสียง (โดยเจ้าของภาษา) - นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมนำเสนอโครงการ ในขั้นนี้นักเรียนแต่ละกลุ่มจะฝึกออกเสียงคำศัพท์จากเทปบันทึกเสียง โดยมีครูให้คำแนะนำเพื่อให้ นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ให้ถูกต้อง
ขั้นที่ 3 ขั้นนำเสนอผลงานในโครงการ	2	- นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ได้รับความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ครบทุกเรื่อง โดยแต่ละกลุ่มจะเปิดเทปบันทึกเสียงการออกเสียง คำศัพท์ในโครงการที่ตนเองนำเสนอ ให้เพื่อนทั้งชั้นออกเสียงตาม และแสดงภาพ/ของจริงและบัตรคำศัพท์ โดยมีครูคอยสังเกตและแนะนำให้ นักเรียนออกเสียงให้ถูกต้อง

ขั้นตอน	จำนวนคาบ	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน
ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและประเมิน ผลโครงการ	1	- นักเรียนสรุปและประเมินผลโครงการโดยใช้แบบประเมิน การทำโครงการกลุ่มตนเอง (สำหรับนักเรียน)

ตารางคำศัพท์โครงการ Pictionary

หมวดสิ่งที่พบเห็นในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	หมวดอาชีพ
bin, broom, box, dish, flower, fork, flag, glass, map, picture, spoon, tree, notebook, pencil box, pen, eraser, pencil, blackboard, school, umbrella, bag, paper, clock, chair, desk, table, jar, vase, jug, bowl, pan, bottle, tissue paper, stairs, basket, bell, can, chalk, brush, door, window, money, bed, mat, radio, television, comb, powder, mirror, light, lamp, iron, telephone, toothbrush, toothpaste, soap, shampoo, towel, pillow, blanket	doctor, nurse, farmer, soldier, bus driver, dentist, fisherman, vet, policeman, postman, merchant, shopkeeper, dressmaker, tailor, teacher, fruit seller, singer, salesman, navy, boxer, sailor, hair – dresser, barber, butcher, secretary, carpenter

ตารางคำศัพท์โครงการ Big Party

หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	หมวดผักและผลไม้	หมวดบุคคล
food, rice, fried rice, egg, noodles, curry, bread, biscuit, salad, hotdog, sandwich, hamburger, sausage, fish, chicken, beef, pork, fish sauce, pepper, salt, sugar, candy, jam, cake, ice-cream, milk, water, juice	vegetables, tomato, bean, carrot, garlic, chili, cucumber, cabbage, long bean, egg plant, onion, fruit, banana, orange, papaya, mango, apple, grapes, lemon, coconut, pomelo, durian, mangosteen, rose apple, watermelon, sugar apple, pineapple	father, mother, boy, girl, brother, sister, uncle, aunt, grandparents, grandmother, grandchild, niece, nephew, woman, man, king, queen, English, Japanese

ภาคผนวก ข

- **แบบประเมินการทำงานร่วมกัน**
- **เกณฑ์การประเมินการทำงานร่วมกัน**
- **แบบประเมินคุณภาพของผลงาน**
- **เกณฑ์การประเมินคุณภาพของผลงาน**

แบบประเมินการทำงานร่วมกัน

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ให้พิจารณาการทำงานร่วมกันในหัวข้อต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

5 หมายถึง มากที่สุด 4 หมายถึง มาก 3 หมายถึง ปานกลาง 2 หมายถึง น้อย
1 หมายถึง น้อยที่สุด

ประเด็นการประเมิน	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. ภายในกลุ่มมีความร่วมมือในการทำงาน					
2. ภายในกลุ่มได้ทำงานตามขั้นตอนที่ตกลงกันได้					
3. สมาชิกในกลุ่มร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำงาน					
4. สมาชิกในกลุ่มรับผิดชอบและทำงานที่ได้รับมอบหมาย					
5. สมาชิกในกลุ่มมีความพยายามและตั้งใจในการทำงาน					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม _____

ลงชื่อผู้ประเมิน _____

(ปรับจาก แบบประเมินการทำงานกลุ่มจากการทำโครงการ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2544)

แบบประเมินคุณภาพของผลงาน

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ให้พิจารณาคูณภาพของผลงานในหัวข้อต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง
 5 หมายถึง ดีมาก 4 หมายถึง ดี 3 หมายถึง ปานกลาง 2 หมายถึง พอใช้
 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

ประเด็นการประเมิน	ระดับ				
	5	4	3	2	1
1. ผลงานของกลุ่ม มีรายละเอียดมาก มีข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย					
2. ผลงานของกลุ่มครอบคลุมเนื้อหา และถูกต้อง					
3. ผลงานของกลุ่มมีความแปลกใหม่และน่าสนใจ					
4. ผลงานของกลุ่มมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย					
5. กลุ่มได้นำเสนอผลงานได้ครบถ้วน น่าสนใจ					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม _____

ลงชื่อผู้ประเมิน _____

(ปรับจาก แบบประเมินการทำงานกลุ่มจากการทำโครงการ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2544)

เกณฑ์การประเมินการทำงานร่วมกัน

เกณฑ์	ระดับ	คุณภาพ
1. ความร่วมมือ	5	สมาชิกทุกคนร่วมมือทำงานอย่างเต็มที่ มีการประสานงานที่ดี
	4	สมาชิกส่วนใหญ่ทำงานอย่างเต็มที่ มีการประสานงาน
	3	สมาชิกทำงานที่ได้รับมอบหมายแต่ยังขาดการประสานงาน
	2	สมาชิกบางคนไม่ทำงาน กลุ่มขาดการประสานงาน
	1	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือและกลุ่มขาดการประสานงาน
2. ขั้นตอนการทำงาน	5	ดำเนินการวางแผนและปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างมีระบบ
	4	ดำเนินการวางแผนและปฏิบัติตามขั้นตอนเป็นส่วนใหญ่
	3	ดำเนินการวางแผนและปฏิบัติตามขั้นตอนบางครั้ง
	2	ดำเนินการวางแผน แต่ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอน
	1	ไม่มีการวางแผนที่ดี ขั้นตอนการปฏิบัติไม่มีระบบ
3. การแสดงความคิดเห็น	5	สมาชิกทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น
	4	สมาชิกส่วนใหญ่ร่วมแสดงความคิดเห็น
	3	สมาชิกบางส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
	2	สมาชิกร่วมแสดงความคิดเห็นน้อยมาก
	1	สมาชิกร่วมแสดงความคิดเห็นน้อยมากที่สุด

เกณฑ์	ระดับ	คุณภาพ
4. ความรับผิดชอบ	5	สมาชิกรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายดีมาก
	4	สมาชิกรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายดี
	3	สมาชิกรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายบางครั้ง
	2	สมาชิกรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายน้อยมาก
	1	สมาชิกไม่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
5. ความตั้งใจ	5	สมาชิกตั้งใจและพยายามแก้ปัญหาในการทำงานทุกครั้ง
	4	สมาชิกตั้งใจและพยายามแก้ปัญหาในการทำงานส่วนใหญ่
	3	สมาชิกตั้งใจและพยายามแก้ปัญหาในการทำงานบ่อยครั้ง
	2	สมาชิกตั้งใจและพยายามแก้ปัญหาในการทำงานน้อยมาก
	1	สมาชิกตั้งใจทำงานบางครั้งแต่ไม่พยายามแก้ปัญหาในการทำงาน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพของผลงาน

เกณฑ์	ระดับ	คุณภาพ
1. แหล่งข้อมูล	5	ผลงานมีความซับซ้อน มีรายละเอียดมาก มีหลักฐานแสดงถึงการหาข้อมูลที่หลากหลาย
	4	ผลงานมีความซับซ้อน แต่ยังขาดรายละเอียดเท่าที่ควร หลักฐานแสดงถึงการหาข้อมูลที่หลากหลาย
	3	ผลงานไม่ซับซ้อน ไม่มีรายละเอียดเท่าที่ควร มีหลักฐาน มีหลักฐานการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลเพียงแหล่งเดียว
	2	ผลงานขาดรายละเอียดที่น่าสนใจ ถึงแม้จะมีหลักฐานการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูล
	1	เป็นผลงานง่าย ๆ ที่คัดลอกจากแหล่งข้อมูล
2. ผลงานครอบคลุมเนื้อหาและถูกต้อง	5	ผลงานมีเนื้อหาครบถ้วน และถูกต้อง
	4	ผลงานมีเนื้อหาครบถ้วน และส่วนใหญ่ถูกต้อง
	3	ผลงานมีเนื้อหาส่วนใหญ่ และถูกต้องบางส่วน
	2	ผลงานมีเนื้อหาไม่ครบถ้วน และถูกต้องบางส่วน
	1	ผลงานมีเนื้อหาน้อยมาก และขาดความถูกต้อง
3. ผลงานด้านความคิดสร้างสรรค์	5	เป็นผลงานที่แสดงถึงความพยายามสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ ทั้งหมด
	4	เป็นผลงานที่แสดงถึงความพยายามสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ เป็นส่วนใหญ่
	3	เป็นผลงานที่แสดงถึงความพยายามสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ บางส่วน
	2	เป็นผลงานที่แสดงการปรับปรุง ดัดแปลงจากผลงานทั่วไป
	1	เป็นผลงานเหมือนกับตัวอย่างหรือคัดลอกผลงานทั่วไป

เกณฑ์	ระดับ	คุณภาพ
4. ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของผลงาน	5	ผลงานทุกส่วนมีความประณีต ตกแต่งสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อยมาก
	4	ผลงานส่วนใหญ่มีความประณีต ตกแต่ง สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย
	3	ผลงานบางส่วนมีความประณีต มีการตกแต่ง เป็นระเบียบเรียบร้อย
	2	ผลงานมีการตกแต่งแต่ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
	1	ผลงานไม่มีการตกแต่งขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย
5. การนำเสนอครบถ้วน น่าสนใจ	5	มีความพร้อมในการนำเสนอ และนำเสนอได้ครบถ้วน น่าสนใจมาก
	4	มีความพร้อมในการนำเสนอ และนำเสนอได้ครบถ้วน น่าสนใจ
	3	มีความพร้อมในการนำเสนอ และนำเสนอได้ค่อนข้างครบถ้วน น่าสนใจ
	2	มีความพร้อมในการนำเสนอพอสมควร นำเสนอได้ครบถ้วน แต่ไม่น่าสนใจ
	1	ขาดการเตรียมความพร้อม นำเสนอได้ไม่ครบถ้วน และไม่น่าสนใจ

ภาคผนวก ค.

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์

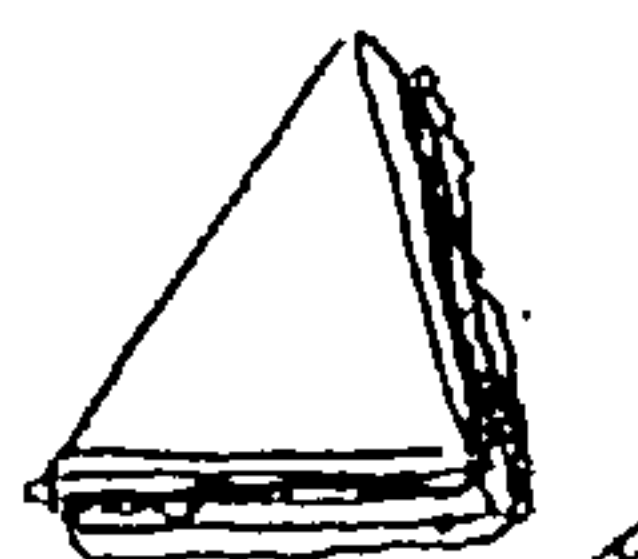
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์
วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 1 แบบทดสอบการเขียนสะกดคำ

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกตัวสะกดที่ถูกต้องของคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกับภาพ โดยทำเครื่องหมาย X ลงบนคำตอบที่ถูกต้อง (a, b, c, หรือ d)

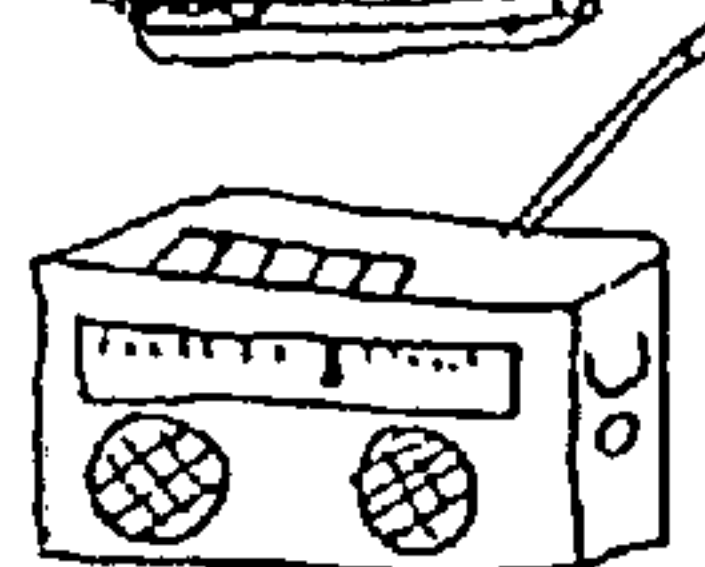
1. a. sandwich
c. sandwich

- b. sanewich
d. sandwish

2. a. redio
c. radeo

- b. radio
d. redeo

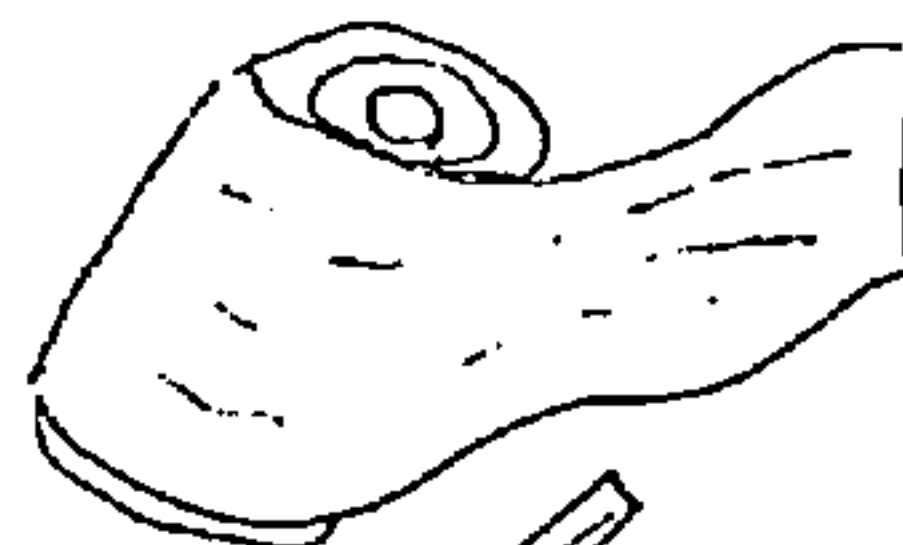
3. a. cucomber
c. cecember

- b. cocumber
d. cucumber

4. a. tissue paper
c. tissu papper

- b. tissue peper
d. tissue paper

5. a. bloom
c. broom

- b. boorm
d. bromm

6. a. ros apple
c. rose aple

- b. rose apple
d. roos apple

7. a. watermelon
c. watermolon

- b. watermalon
d. watermelen

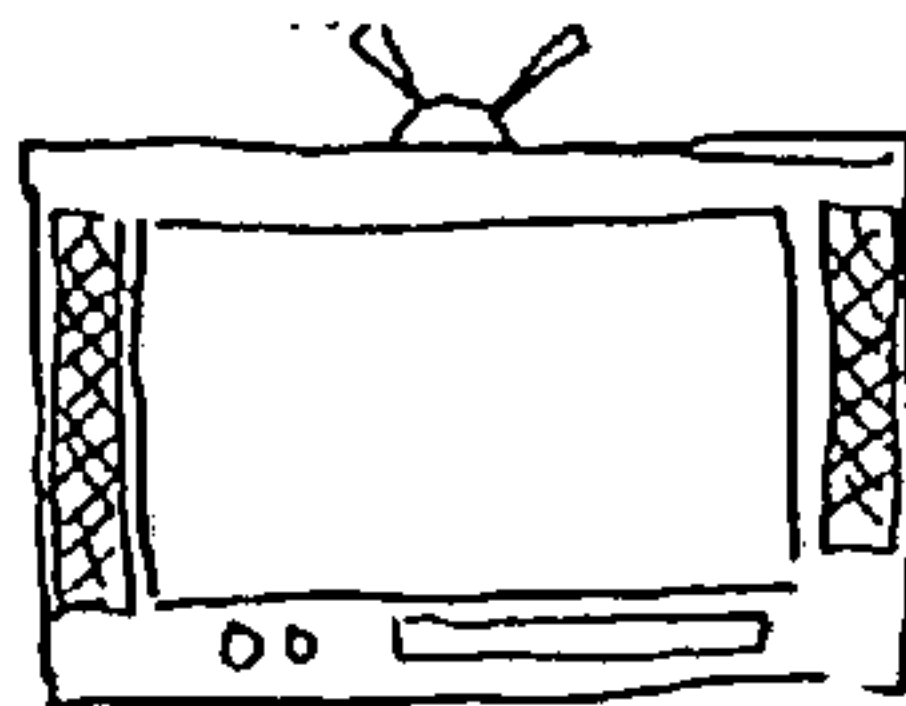
8. a. durian
c. derean

- b. dorain
d. doorain

ตั้งแต่ข้อ 9 - 15 ให้นักเรียนเติมตัวอักษรที่ขาดหายไปลงในช่องว่าง

9. t _ l _ v _ s _ _ _

10. c _ _ _ _ _

11. c _ _ _

12. h _ _ b _ _ _ _

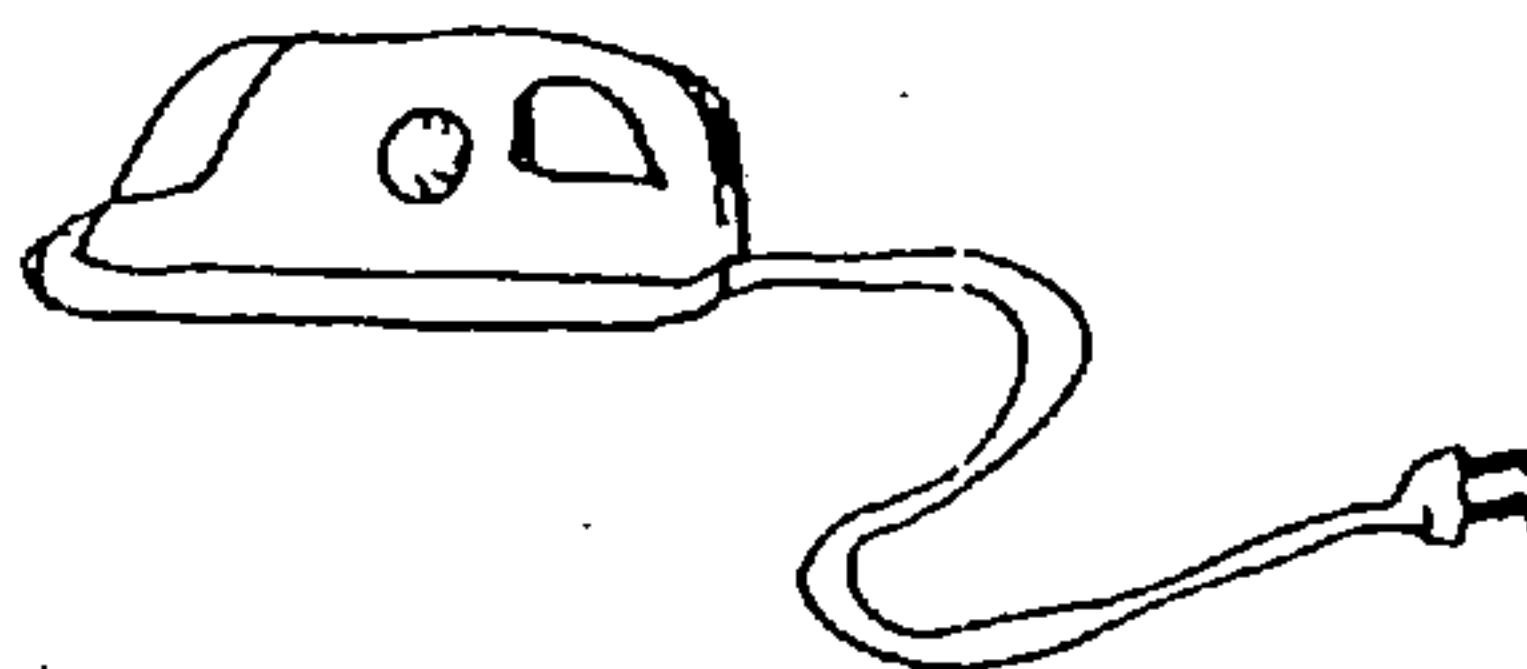
13. i _ _ c r _ _ _

14. n _ _ d _ e _

15. i _ _ _

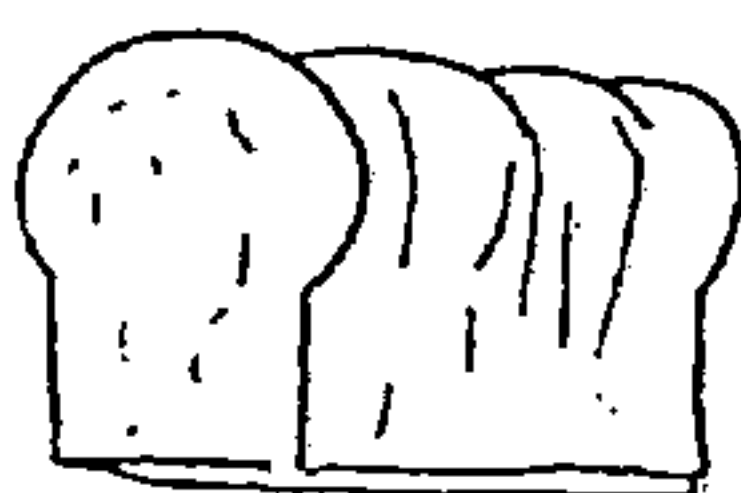
ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของคำศัพท์

คำสั่ง ให้นักเรียนจับคู่คำศัพท์กับรูปภาพ โดยโยงเส้นคำศัพท์กับรูปภาพ

16. papaya

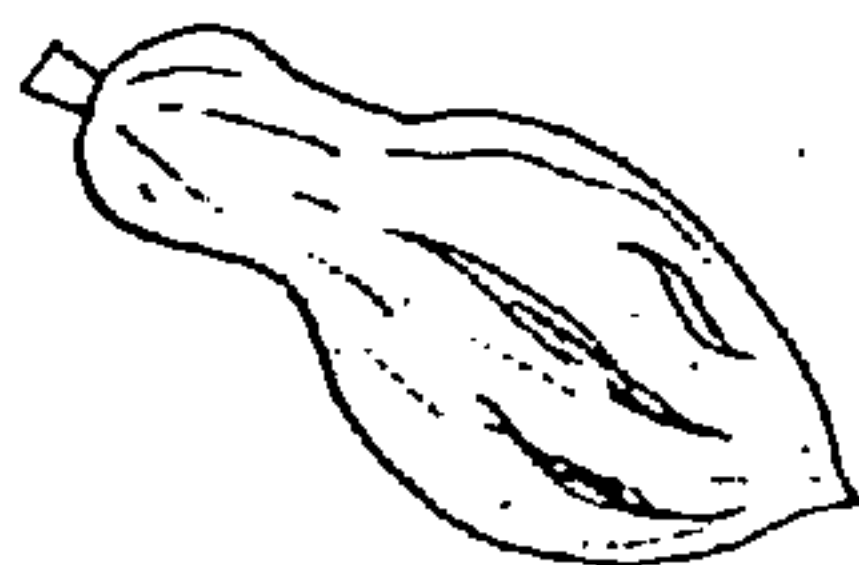
17. cake

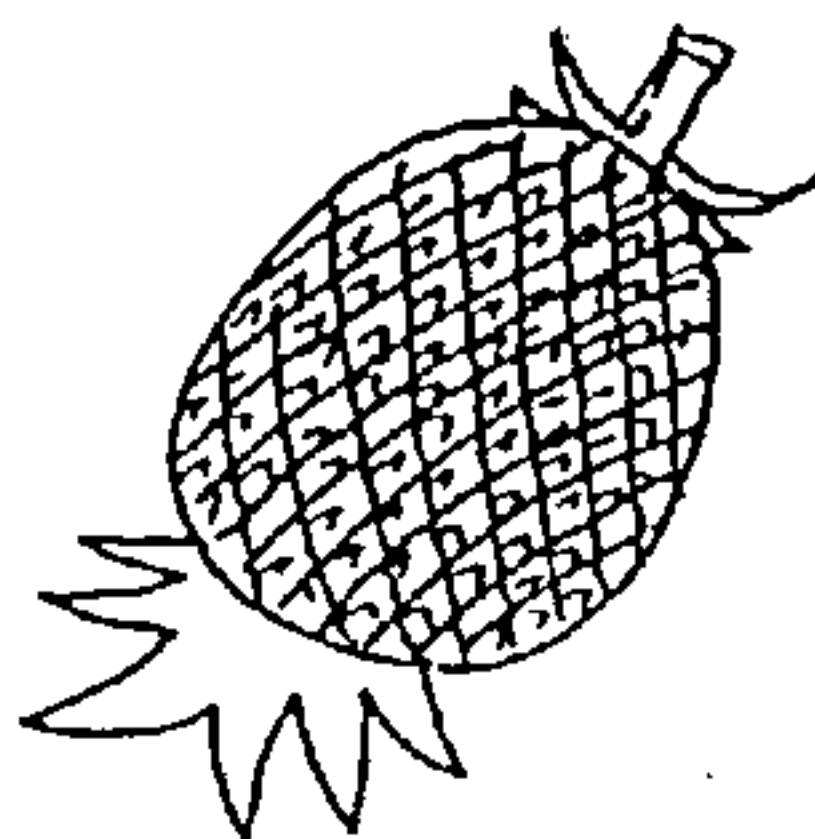
18. mango

19. pineapple

20. biscuit

21. bread

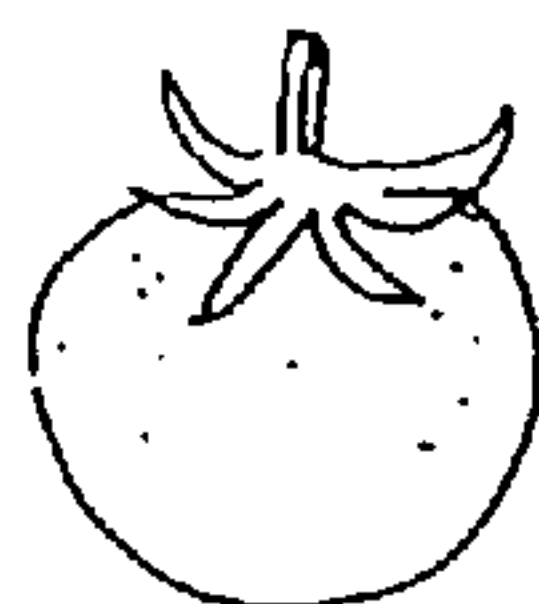
22. fruit

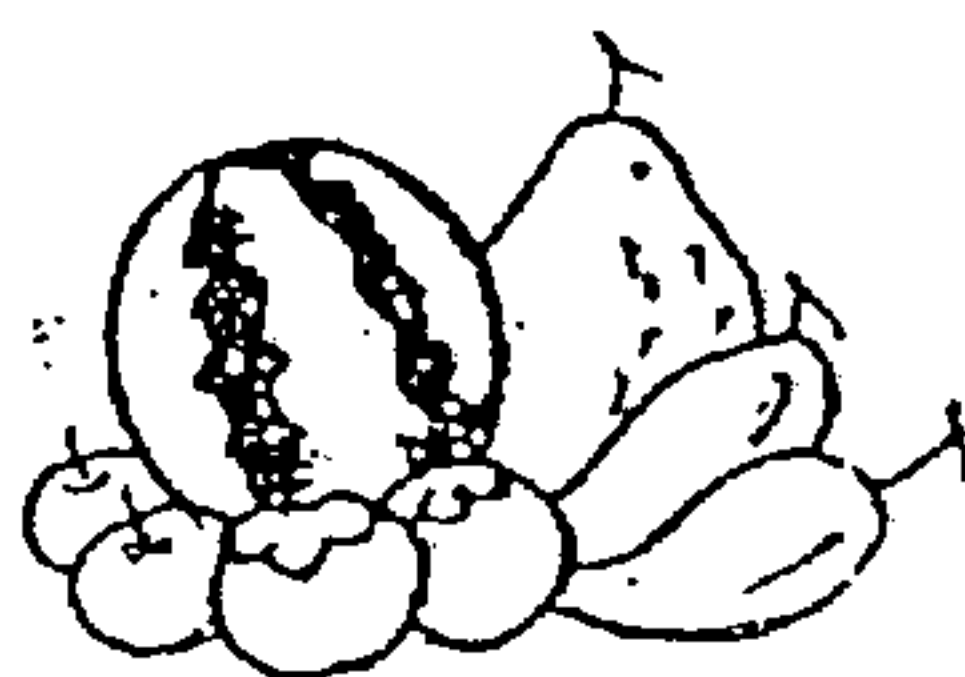
23. tomato

24. fork

25. shampoo

26. farmer

27. doctor

คำสั่ง ข้อ 28-30 ให้นักเรียนเลือกประโยคที่มีความหมายตรงกับรูปภาพ โดยทำเครื่องหมาย X ลงบนคำตอบที่ถูกต้อง (a, b, c หรือ d)

28. A: What is this?

B: _____ .

a. It is an umbrella.	b. It is a glass.
c. It is a lamp.	d. It is a table.

29. A: What are these?

B: These are _____ .

a. oranges	b. coconuts
c. grapes	d. mangosteens

30. A: What is this?

B: _____ .

a. It is a brush.	b. It is a tube of toothpaste.
c. It is a toothbrush.	d. It is a towel.

ตอนที่ 3 แบบทดสอบการใช้คำศัพท์ให้ถูกต้องตามความหมาย

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำศัพท์ที่มีความหมายเหมาะสมเติมลงในประโยค โดยทำเครื่องหมาย X ลงบน คำตอบที่ถูกต้อง (a, b, c หรือ d)

31. They are dentists. They work at the _____ .

a. bank	b. hospital
c. post office	d. police station

32. He makes shirts. He is a _____ .

a. secretary	b. merchant
c. tailor	d. barber

33. We use _____ to write on the blackboard.

a. a pen	b. a piece of chalk
c. an eraser	d. a pencil

34. I am thirsty. I want _____ .

- a. some rice b. some sausages
- c. a candy d. some water

35. A: Are you hungry?

B: Yes, I want some _____ .

- a. juice b. salt
- c. fried rice d. fish sauce

36. We put flowers in a _____ .

- a. plate b. vase
- c. pan d. bin

37. He works at the market. He sells pork. He is a _____ .

- a. salesman b. sailor
- c. fruit seller d. butcher

38. My mother has a sister. She is my _____ .

- a. uncle b. aunt
- c. niece d. grandmother

39. It is cold. I want _____ .

- a. a pillow b. some powder
- c. a blanket d. a mat

40. He makes a box with wood. He is a _____ .

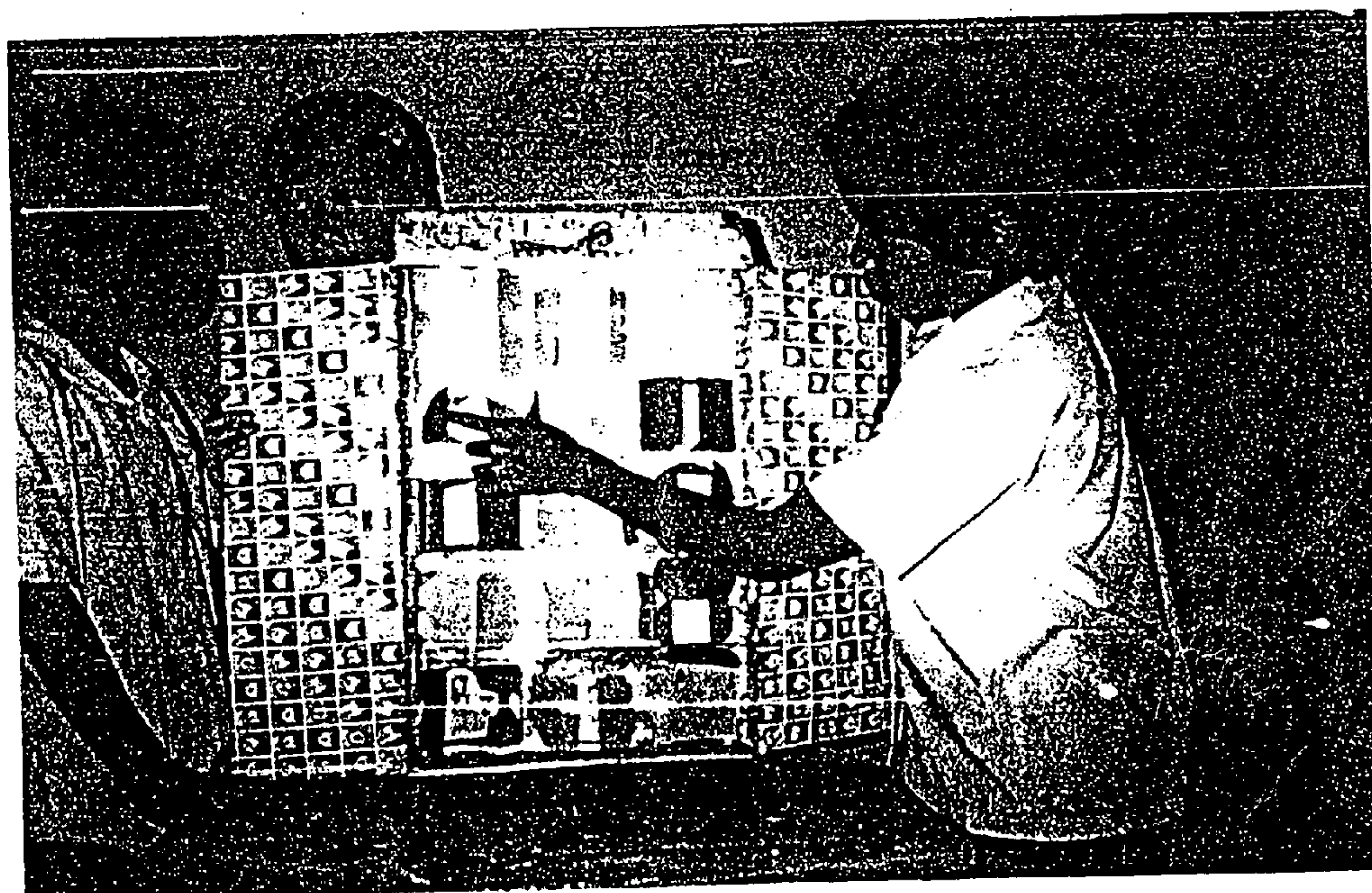
- a. navy b. vet
- c. carpenter d. boxer

ภาคผนวก ง
- ภาพการทำกิจกรรมโครงการ

นักเรียนปฏิบัติงาน โครงการ Pictionary

นักเรียนนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง โครงการ Pictionary

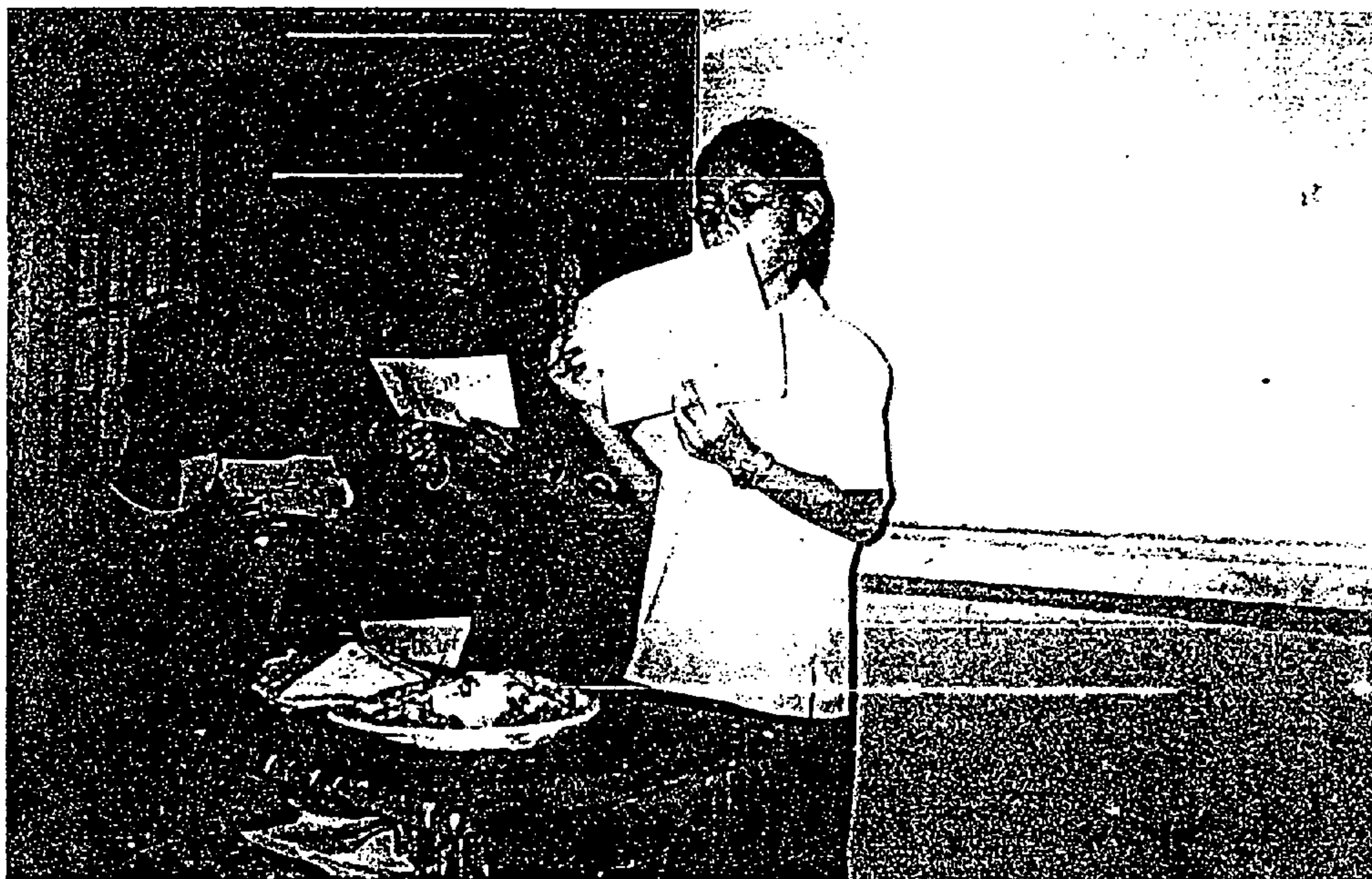
นักเรียนปฏิบัติงาน โครงการ Big Party

นักเรียนนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง โครงการ Big Party

นักเรียนนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง โครงการ Big Party

นักเรียนร่วมรับประทานอาหาร โครงการ Big Party

ภาคผนวก จ

- ตารางแสดงคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์

ตาราง แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ผลต่างคะแนน
1	24	40	18
2	20	28	8
3	22	33	11
4	14	18	4
5	24	33	9
6	14	22	8
7	16	22	6
8	12	20	8
9	14	24	10
10	19	31	12
11	8	10	2
12	11	25	14
13	20	28	8
14	18	20	2
15	15	28	13
16	16	24	8
17	15	26	11
18	18	22	4
19	18	18	0
20	18	15	3
21	6	8	2
22	4	18	14
23	9	11	2
24	9	21	12
25	20	24	4
26	13	27	14
27	11	17	6

ตาราง (ต่อ)

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ผลต่างคะแนน
28	8	13	5
29	11	15	4
30	7	12	5
31	6	17	11
32	6	9	3
33	6	17	11
34	11	17	6

ตาราง แสดงคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5

	ก่อนการทดลอง		ก่อนการทดลอง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4	1	2.9	-	-
5	-	-	-	-
6	4	11.8	-	-
7	1	2.9	-	-
8	2	5.9	1	2.9
9	2	5.9	1	2.9
10	-	-	1	2.9
11	4	11.8	1	2.9
12	1	2.9	1	2.9
13	1	2.9	1	2.9
14	3	8.8	-	-
15	2	5.9	2	5.9
16	2	5.9	-	-
17	-	-	4	11.8
18	4	11.8	4	8.8
19	1	2.9	3	-
20	3	8.8	-	5.9
21	-	-	2	2.9
22	1	2.9	1	8.8
23	-	-	3	-
24	-	5.9	-	8.8
25	2	-	3	2.9
26	-	-	1	2.9
27	-	-	1	2.9
28	-	-	3	8.8

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวรัตติกาล สุทธิสวัสดิ์กุล
วันเดือนปีเกิด	15 เมษายน 2518
สถานที่เกิด	อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	92/1 ซอยปรีดีพนมยงค์ 20 ถนนสุขุมวิท ซอย 71 กรุงเทพมหานคร 10110
ตำแหน่ง	ครูประจำวิชาภาษาไทย และผู้ช่วยสอนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูว์ส เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ศศ. ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2540	ศศ. บ. (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสุนารีวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา